вytyn dunja prulьtarlarь, вirləşinz

QЬZЬL ØZBEKISTAN

ajrьm вahasь hər çajda 5 tijin.

1924 jьl 5inci dekəвir ajьdan вaşlaв cьqdь

øzbekistan mərkəzli fьrqomь, øzbekistan mərkəzli ьcraqomь və øzbekistan mərkəzli kəsəвələr şorasьnьn fikir tarqatucьsь.

aвuna вahasь:							
1 ajoqa		3 ajoqa		6 ajoqa		1 jьloqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər: вaşqarma taşkənt erçər kөcəsi 25.

tilifønlər: məs'yl myhərrir—11-39. ymymii — — — —83.

№ 282 (1787) seşənвə, 2 nci dekəвir 1930-jьl № 282 (2787)

ئىتتىفاق بويىنچا پاختا پىلانى قانداي بەجەرىلدى

باشپاختاقومىنىڭ مەعلوماتىگە قاراغاندا، 28نچى نويەبىرگەچە ئورتا حساب بىلەن بۈتۈن ئىتتىفاقدا 812.202 توننا خام پاختا تاييارلانىب، يىللىق پىلان 50,2 پروسەنت بەجەرىلگەن. شۇ حسابدان ئوزبېكىستان - 55,7، توركمەنستان - 57,5، تاجىكستان - 48,1، قىرغىزستان - 49,2، قاراقالپاق مۇختار ئولكەسى - 52,1، قازاغىستان - 32,5، ئازاربايجان - 29,2، ئەرمەنستان - 46,1، گورجىستان - 31,1، شىمالى قافقاز - 12,5، داغىستان - 11,0، پەستكى ۋولگا - 11,2، قىرىم - 4,6، ئوكرايىنا - 7,5 پروسەنت بەجەردىلەر. ئورتا ئاسىيا سوفخوزلارى ئوز پىلانلارىنى 30,2 پروسەنت بەجەرگەنلەر.

مۇدافەعە ئۈن كۈنلىگىگە ساۋغامىز - بۈتۈن پاختامىزنى حۈكۈمەتكە تاپشىرىشدىر

بۈتۈن كۈچ وە دىققەت رىجەنى بەجەرىش ئۈچۈن

پەرتىيە وە حوكومەتىمىزنىڭ دىرىكتىفالەرىگە مۇۋافىق بىرىنچى دېكەبىرگەچە ئېلىك كەمى 90 پروسەنت پاختا توپلانىشى كېرەك ئېدى. لېكىن ئەكسەرى رايونلاردا (بو دىرىكتىفنى) مونلاقا بەجەرىلمەدى. مەنە بو حال يىللىق رىجەنى بەجەرىشلىكنى مەعلوم خاۋفى ئاستىغا قويادى. مۇشتومزور وە ئوزىنگە توق خوجالىقلار قانۇنى مەجبورىيەتلەرنى مونلاقا قەناعەتلانماسلىق دەرەجەدە بەجەرە يانىرلار. كولخوزلار هەم قەناعەتلانىرلىق تاپشىرماي ياتىرلار. قاتار رايونلاردا كەمبەغەل - ئورتا دېهقانلار هەم ئارقادا سودرەلىب قالماقدالار. بونىڭ زور سەبەبلەرى شو ئارقادا قالغان جايلاردا پاختا توپلاش مەعرەكەسىنى عاممەوى سىياسى - خوجالىق مەعرەكەسىگە ئايلەندىرىشلىكنىڭ ئەهمىيەتى ئېيتەلمەگەنلىكىدىر. ئەگەر بو وەزىفەنى تەئمىن ئېتكەنلەرىدە ئېدى، پاختا حاسىلىنى يىغىشتىرىش وە حوكومەتكە تاپشىرىش رىجەسىنى كەنتە يوتىقلار ئىلە تولا وە ئوز ۋاقتىدا بەجەرگەن بولار ئېدىلەك. چۈنكى، بو موهىم مەعرەكەنى پەرتىيە كورسەتكەنىچە ئالىب بارىش: پاختا تاييارلاشنى بوزىش حەرەكەتىدە بولغان مۇشتومزورباي عونسورلارغا قارشى سوسىيالىزم كېلىك هوجومىنى تەئمىن ئېتىش ئېدى. مەنە شونداي مەعرەكە، پاختانى يوز پروسەنت توپلاپ - تاپشىرىش ئاترافىغا كېلىك كولخوزچى، بەتىرەك، كەمبەغەل - ئورتا دېهقان عاممەسىنى جەلب ئويوشتىرىب ئۇلارنى بو ئىشگە فاعەل قاتناشتىرار ئېدى؛ ئاساسى دېهقان عاممەسىنىڭ ئورتاسىدا تەشۋىقات وە عاممەوى تەشكىلى ئىشلەرنى كېڭەيتىرىشلىكنى، كولخوز قۇرۇلىشىنى موستەحكەملەش وە كېڭەيتىرىشنى، پاختا تاييارلاش رىجەسىنى تولا بەجەرىشلىكنى وە مۇشتومزورنىڭ پەرتىيە سەفدەگى ئەگەنتورەسىگە - ئوڭ ئاغماچىلارغا، «سول» قىيشايىشلارغا وە هەر تۈرلى ئوپپورتونىزمگە نىسبەتەن موراسا سازلىقغا قارشى كۈرەشىنى ئانىق، ئوز ۋاقتىدا وە تولا تەئمىن ئېتە ئالغان چارالارنى تەلەب قىلار ئېدى. قاتار رايونلار بونداي ۋەزىفەنىڭ حەل ئېتىلىشىنى چەتقاي يانىرلار. بىر قانچا رايونلار بونىڭ ئەهەمىيەتىگە تۈشۈنمەگەنلىكدەن يا بوڭا ئېتىبار قىلماسدان بونى چېتكە سۈرىب قورەلەرچە ئىشگە تۈشىدىلەر. خودىدە مەنە شونداي رايونلاردا ئاحوالنىڭ چاتاقلاشقانلىقىنى كورەمىز.

قالغان كۈنلەر ئىچىدە پاختا رىجەسىنى يوز پروسەنت بەجەرىشلىك ئۈچۈن خازىردا قانداي چارالار كورىش كېرەك؟ قالغان كۈنلەر ئىچىدە هەم رىجە، تولماسلىق خاۋفنى يوقاتو ئۈچۈن كۈچىمىزنى مونلاقا رىجە تولماي قالىش خاۋفنى يوقاتىشلىق ئاترافىغا سەفەر بەرلىك قىلىشىمىز كېرەك. بونىڭ ئۈچۈن رايونلار وە يەككە دېهقانلار ئورتاسىدا ئىجتىماعى موساباقالار ئوتكەزىش كېرەك. رايون ئۈچلەكلەرى ئۈچ، تورت پروسەنت دائىراسىدا مۇشتومزور وەهەم ئوزىنگە توق خوجالىقلارغا پاختا تاپشىرىش مەجبورىيەتىنى تېزدەن تاپشىرىشلارى كېرەك؛ رىجەنى بەجەرمەگەن باي، مۇشتومزور خوجالىقلاردا ياشىرىب قويىلغان پاختالارنى تېزدەن تاپىش كېرەك: بو ئىشگە كەمبەغاللارنى هەم ئورتا دېهقان ۋەكىللەرىنى فاعەل ئىشتىراك ئېتدىرىش كېرەك؛ پىلاننى بەجەرمەي ياتقان يامان نىيەتلى مۇشتومزور وە باي خوجالىقلارنى سود مەسئولىيەتىگە تارتىش كېرەك؛ ئارقادا قالىپ ياتقان كولخوزلارنى جەماعەت بېتەگىگە ئالىش كېرەك. ئايىرىم قىشلاقلاردا مەجلىسلەر ئوتكەزىب بو مەجلىسلەردە رىجەنىڭ قانداي بەجەرىلەياتقانى توغرىسىدا شىركەتلەرنىڭ حسابىنى ئېشىتىش كېرەك وە بو مەجلىسلەر، پاختانىڭ يىللىق رىجەسىنى يوز پروسەنت بەجەرىش شىعارى ئاستىدا ئوتىشى كېرەك. پاختا توپلاش ئەهەمىيەتىنى وە رىجە بەجەرىلمەگەندە شورا سەناعەتىگە عومومەن بېش يىللىقنى بەجەرىشلىككە قانداي زەرەر بولىشىنى كېلىك دېهقان عاممەسىغا توشىنتىرو زەرۇر. شوندىك بىلەن بىر قاتاردا پاختا توپلاپ تاپشىرىش ئاترافىغا دېهقان عاممەسىنىڭ ئوز-ئارا فاعال حەرەكەتىنى تەشكىل قىلىش، پاختاسىنى ئوز ۋاقتىدا وە تولا تاپشىرغان دېهقانلىنى دەررەو موكافاتلاش، بونى قىزىل تاختاغا يازىش وە كېلىك عاما ئالدىدا ئونىڭ ئىعتىبارىنى كوتەرىش كېرەك: رىجەسىنى تولدىرماي ياتقان دېقانلارنى قارا تاختاغا يازىب رىجەنى يوز پروسەنت تولدىرىش ئۈچۈن ئونىڭا جەماعەت تەئسىرىنى تەشكىل قىلىش كېرەك.

پاختا توپلاش مەعرەكەسىنى حاقىقى عاممەوى، سىياسى - خوجالىق مەعرەكەسى تۈسىدە ئالىب بارىش ئاترافىغا بۈتۈن كۈچ وە دىققەتىمىزنى موبىلىزاتسىيا قىلغانىمىزدا قالغان مەسئولەيەتلى كۈنلەر ئىچىدە رىجەنى يوز پروسەنت بەجەرەجەكمىز؛ باهارى ئېكىنگە پاختىنى تاييارلاناجاقمىز؛ ئىجتىماعى سەناعەتىمىزنىڭ ئۆزلىكسىز ئىشلەشىنى تەئمىن ئېتەجەكمىز وە نەهايەت بېش يىللىقنى تورت يىلدا ئويپرولەشىمىز بەجەرىشنى تەئمىن ئېتەجەكمىز.

pьlanпь 100% вəçəriş ajь kirdi

вir kөsav paxtanь həm dələdə qaldьrmajmьz

qanь, qajsь rajon 10-dekəвirgə pьlanпь 100% вəçəriв 25 miņ som mykafatni aladь

هەلى پىلاننىڭ سەلكەم يارمنى بەجەرگەنىمىز يوق

پاختا تاييارلاشدا يىللىق پىلاننى 90 پروسەنت بەجەرىش ئۈچۈن پەرتىيە نامانىدان بېلگىلەنگەن مۇددەت تولدى، يەعنى دېكەبرگە ئوتدىك. لېكىن بو زەدەنىيە بەجەرىلمەدى، باش پاختاقومىنىڭ 28 نچى نويەبىرگە بېرگەن مەعلۇماتىگە قاراغاندا ئوزبېكىستان 28 نچى نويەبىرگەچە يىللىق پىلاننى 55,7 پروسەنت بەجەرگەن. ئەگەردە بز هەر كۈنى يىللىق پىلاننىڭ ئورتا حساب بىلەن 2 پروسەنت بەجەردلىشىنى ئىعتىبارغا ئالىب 3 كۈن ئىچىدە يەنە 6 پروسەنت حسابلاساق، دېمەك بىرىنچى دېكەبرگەچە پىلاننى 62 پروسەنتىگەمنە يېتكەزگەن بولامز. هەلى بىرىنچى دېكەبرگە قولىمىزدا ئانىق مەعلۇمات يوق. لېكىن ئەگەردە بز باشپاختاقوم مەعلوماتى بويىنچا ئىتتىفاقدا 27 نچى نويابردە يەعنى بر كۈن ئىچىدە يىللىق پىلاننىڭ 0,7 پروسەنت بەجەرىلگەنىنى ئىعتىبارغا ئالساق، ئوزبېكستان حاقىدا كورسەتىلگەن پروسەنتنىڭ تەخمىنەن شو مىقداردا بولىشىغا ئىشانىشىغا توغرى كېلەدى.

مەنە بو حال بزدەن دېكەبر كورىشى بىلەن پاختا تاييارلاش ساحاسىداغى كۈچلەرىمىزنى وە بو ساحاداغى سۈرعەتنى يەنەدە ئاشىرىشنى، ئۈنكەندەگى ئويپرولىشلارنى دەررەو يوقاتىب پىلاننى ئېز فورسەتدە 100 پروسەنت بەجەرىش وە حانەكى ئاشىرىش ئۈچۈن قاتعى چارالار كورىشنى تەلەب ئېتەدى. قىسقا مۇددەت ئىچىدە بۈتۈن پاختانى تېرىب ئالىب، تاپشىرىشىمىز لازىم. بۈنىڭ ئۈچۈن پەرتىيەنىڭ دىريكتىفنى تولا بەجەرىش، كەمباغال وە بەتىرەكلەرنى ئويۇشتىرىش، بۈتۈن دېهقان عاممەسىنى پاختا پىلانىنى تولدىرىش ئاترافىغا سەفەربەرلىك قىلىشىمىز لازىم. عاممەوى ئىشلەرنى كېلىك يولغا قويىش بىلەن بىر قاتاردا ئارقادا قالغان كولخوزلار، يەككە كەمبەغەل وە ئورتا حال خوجالىقلارنى جەماعەت بېتەكچىلىگىگە ئالىشىمىز، مۇشتومزور وە بايلارغا نىسبەتەن سىقىشنى كوچەيتىرىشىمىز، عومومەن ئوز پاختاسىنى تولا تېرىب تاپشىرىشغا ساۋۇق قالىق كورسەتكەن وە يامان نىيەتتە بولغانلارغا نىسبەتەن قاتعى چارالار كورىشىمىز لازىم.

شافركام پاختا تاييارلاشغا زور بېردى

(جۈدە كېچىكىب ئالىندى).

شافركام رايونى پاختا يىغناش هەم توپلانغان پاختالارنى ئوز ۋاقتىدا زاۋودلارغا جونەتىش ئىشلەرىنى قىزغىنلاشتىرىب يۆباردى. سابىق بوخارا ئوكرۇگ رايونلارى ئاراسىدا بىرىنچى قاتاردا بارماقدا. 10نچى نويەبىرگەچە رايون ئېسكى پىلاننى 68,9 ۋە يەگى پىلاننى 60 پروسەنت بەجەردى. رايون پەرتىيە ۋە شورا تەشكىلاتلارى ئىشگە بولشەۋىكلەرچە بېل باغلاب كىرىشكەنلەردەن بوتون كەمبەغەل، بەتىرەك، كولخوزچىلار عاممەسىنىڭ دىققاتى پاختا يىغناشغا تارتىلدى. رايون پەرتكومىنىڭ ئۇچەستكەلەرگە چىقارغان نامايندالارى هەم جانكۈيەرلىك كورسەتدىلەر. كولخوزلارنىڭ سۈرعەتى ئارتىب كېتدى.

كولخوزلاردان يەگى پىلان بويىنچا 44,5، ئېسكى پىلان بويىنچا 50,9 پروسەنت پاختا ئالىندى.

كەمباغاللار ئېسكى پىلاننى 74، يەگى پىلاننى 65,7 پروسەنت، باي خوجالىقلار ئېسكى پىلاننى 67، يەگى پىلاننى 60,5 پروسەنت، مۇشتومزورلار ئېسكى پىلاننى 62,8، يەگى پىلاننى 48,2 پروسەنت بەجەردىلەر. پاختاسىنى ئوز ۋاقتىدا تاپشىرشدان باش تارتقان مۇشتومزورلارغا قارشى قاتعى چارالار ئوز ۋاقتىدا كورىلدى.

رايون بويىنچا قىزىل كارۋانلار بەرپا قىلىندى. 7نچى نويەبىر كونى، ئوكتەبىر بەيرەمى هەم بوخارا ئىنقىلابىغا باغشلانىب كولخوزچىلار نامانىدان يەنە بىر كەنتە پاختا قىزىل كارۋانى تۈزىلدى. پاختا توپلاشدا بىرىنچى قاتاردا تۈرغان كولخوز هەم يەككە خوجالىقلارغا موكافاتلار بېرىلمەكدە. 8 تە كولخوزغا 3 تە تىكىش ماشىناسى هەم 5 دانە قوي موكافات بېرىلدى.

5 تە كەمبەغەل خوجالىقلارغا پاختا پىلانىنى 130 پروسەنتىگەچە يېتكەزىب ئوتەگەنلەرى ئۈچۈن 5 تە قوي موكافات بېرىلدى.

رايون پوسيفكومىنىڭ بويروغى بىلەن، پاختاسى تەمامەن ئالىنىب بولغان يېرلەر شودگەر قىلىنا يانىر. 600 هېكتەر يېر شودگەر قىلىندى. براق شودگەرلىك سۈرعەتىدە كېيىن ياتقان رايوننىڭ موهىم بىر كەمچىلىگى بار، ئۇ هەم بولسا ترانسپورت مەسئەلەسى. كارۋانچى ئىمش حايۋانلارنىڭ كەملىگىدەن 600 توننا پاختا زاۋودلارغا تەمامەن تاشىب بېتىرىلگەن ئېمەس. ئەگەر بو كەمچىلىككە تېزدەن هەملى چارا كورىلمەسە، رايون ئېسكى هەم يەگى پاختا پىلاننى ئوز ۋاقتىدان ئىلگەرى بەجەرەجەك. سۈرعەت هەم شونگە ماسلانىب كېتە يانىر.

س. ئاتا.

پىلاننى 150 پروسەنت بەجەرەدى

قوقان (ئوز مۇخبىر). قوداش رايونى پاختا تاييارلاشدا جۈدە ئىلگلىك بىلەن ئىلگەرى قادام باسدى، حازر يىللىق پىلاننى 70 پروسەنت بەجەرىشكە ياقىنلاشدى. قوداش رايونى ئوز ئالدىغا ئايىم رايوننى قوولاب يېتىب، ئوتىب كېتىش وەزىفەسىنى قويدى. كولخوزلار پىلاننى ئارتىغى بىلەن بەجەردىلەر. مەسەلەن: «ئازادە - 120»، «ئىتتىفاق - 105»، «ستالىن - 103»، «ئىنقىلاب - 100» پروسەنت تاپشىردىلار. «ئازاد» كولخوزى «ستالىن» وە «ئىتتىفاق» كولخوزلارىنى پاختا پىلاننى 150 پروسەنت قىلىب بەجەرىشكە چاقىردى.

بۈتۈن قىشلاقلاردا هەممە پاختا تېرىمەدە

توقوماقچىلار بېرگەدەسى خەبەر بېرەدى: قورغان تېپە وە ئىكرامىق رايونلارى پاختا تاييارلاش پىلاننى 82 پروسەنتدەن بەجەردىلەر. بۇ ساحادا توقوماقچىلارنىڭ بېرگەدەچەلەي كەنتە خىزمەت كورسەتدىلەر. باخشى كولخوز وە شىركەتلەر موكافاتلاندىلار. حازىر بۈتۈن قىشلاق ئەهالىسى پاختا تېرىمەكدەلەر. پاختا تېرىمەدە ئىشچى وە خىزمەتچىلەر هەم فاعال ئىشتىراك قىلادىلار. خارىب ۋۈنكىتلەرىگە هەر كۈنى پاختانىڭ كېلىشى ئارتىماقدا. رايوندا كونترەكتەتسىيەنىڭ قانداي بەجەرىلىشىنى تېكشىرىش ئۈچۈن كوممىسيە تۈزىلدى.

پاختا جابهەسىدەن سوگىنى تىلغىراملار

سوزنى راقاملارغا بېردىك

10نچى نويەبىردەن 27نچى نويەبىرگەچە 72 رايون نامانىدان ئوزپاختا سايۈزغا بېرىلگەن مەعلوماتىگە قاراغاندا 27نچى نويەبىرگەچە جۈمهورىيەت بويىنچا 544.341 توننا خام پاختا تاييارلانىب يىللىق پىلان 54,2 پروسەنت بەجەرىلگەن. ئېلىك ئالدىندا ئايىم (83 پروسەنت)، ئەندىجان (77,9 پروسەنت)، قورغان تېپە (76,2 پروسەنت) رايونلارى بارادى. ئېلىك ئارقادا قالغانلار سەرى ئاسىيا (17,3 پروسەنت)، دېناۋ (27,7)، گورلەن (31,1)، نورادلار، سابىق ئوكرۇگلەرنى ئالغاندا ئەندىجان 68,1، فەرغانە 56,7، تاشكەنت 45,2، سەمەرقەند 51,8، زەرەفشان 46,7، بوخارا 48,8، قاشقا دەريا 45,3، سۇرخان دەريا 37,1، خارازم 46,4 پروسەنت بەجەردىلەر.

ئۇلاق بېرىب ئەلدەمەكچى بولدىلار

فارغانا، باي وە مۇشتومزورلار ئۇلاقى بېرىب پاختا تاييارلاش ئىشلەرىگە زەربە بېرىشكە ئىنتىلىب ئېردىلەر، لېكىن بۇنغا مۇۋافىق بولامادىلار. ئاساسى رايون قىزىل قىيادا پاختانىيورەسى 27نچى نويەبىرگە تامام بولدى. رىشتان رايونى ئارقادا قالا يانىر.

جاۋابگە تارتىلدىلار

پاپ رايونىدان خەبەر بېرەدىلەر: بىر قىشلاقدا سىياسى تۈشۈنچەسى پەست دېهقانلار ئورتاسىدا مۇشتومزورلار تەئسىرىگە بېرىلىب پاختالارنى بۈتۈن كوساكالارى بىلەن يولىب ئاشلاۋچىلار بولدى. رايون پەرتكوم وەكىلى ئوز ۋاقتىدا بونىڭ ئالدىنى ئالماغانى ئۈچۈن وەزىفەسىدەن ئالىندى. شو قىشلاق شوراسىنىڭ وە شىركەتىنىڭ رەئىسلەرى جاۋابگە تارتىلدىلار.

قالاق رايونلار پىلاننى تولا بەجەرىش بىلەن ئابرولارىنى ئالىشلارى كېرەك

يەكقاواق، چىراقچى، زامىن، كىتاب، مىتەن، تەنگىحەرەم، غوزار، كەتتە قورغان، بېهبودى، پاي ئارىق وە يەنگى قورغاننىڭ

بارچا بەترەكلەرىگە، كەمبەغەللەرىگە، ئورتا حال وە كولخوزچىلارىغا، سوفخوز ئىشچىلەرىگە، بۈتۈن پەرتىيە، شورا كەسەبە، كومسومول تەشكىلاتلەرىگە

قىمەتلى ئورتاقلار!

مەملەكەتىمىزدە سوسىيالىزم قۇرىلىشى كېڭەيتىلەشكەن سىنفى كۈرەش شەرائىتىدا ئوتمەكدەدر. شەهەر وە قىشلاقداغى كېڭەيتەلىزم عونسورلەرىگە بۈتۈن جەبهە بويىنچا قىلىنماياتقان كېلىك سوسىيالىزم هۇجۇمى سوسىيالىزم قۇرىلىشىنى تېزلەتىش يولىدا شورالار جۇمهورىيەتى نامانىدان كورىلگەن تەدبىرلەرگە بىزنىڭ سىنفى دۈشمەنلەرىمىزنىڭ قوتۇرىب قارشى تۇرۇلارىغا سەبەب بولادى.

موهىم خوجالىق، سىياسى كەمپەنىيە بولغان غاللا تاييارلاش ئىشلەرى سوسىيالىزم قۇرىلىشىنى تېزلەتىش ئۈچۈن قەتعى ئەهەمىيەتكە ئېگەدر. پەرتىيەمىزنىڭ باش شىعارى بولغان بېش يىللىقنى تورت يىلدە بەجەرىش شىعارىنىڭ يۇزەگە چىقۇۋى كوب دەرەجە غاللا تاييارلاش پىلانىنىڭ مۇۋەففەقىيەتلى بەجەرىلىشىگە باغلىقدر.

غاللا تاييارلاش، بەينەلخەلق ئىمپىرىيالىزم وە عەكسىل ئىنقىلابى زورىر كۈنەندەچىلىك تەرەفىدەن بىزگە قارشى حەرەكەت قىلىب كېلاياتقان ئۇرىش ئالدىدا بىزنىڭ مۇدافەعە قۇۋۋەتىمىزنى كوچەيتىرەجەك، مەملەكەتىمىزدە مەۋجۇد بولغان ئازىق قىيىنلىغىنى بەرتەرەف قىلىشغا ياردام قىلاجاق وە پاختا پىررغىرامماسىنى مۇۋەففەقىيەتلى بەجەرىشكە سالاحىيەت بېرەجەكدىر.

غاللا تاييارلاش كەمپەنىيەسىنى توغرى تەشكىل قىلىش وە غاللا تاييارلاشنى مۇۋەففەقىيەت بىلەن بەجەرىش ئىشلەرى كولخوزلارنىڭ ئو[...]سىش وە مەحكەملەنىشىنى كوچەيتىرۇۋى، پاپياسىغا كوللېكتىفلەش ئاساسىدا مۇشتومزورلارنىڭ سىنىق بولىب ياقاۋىنى تۈگەتىشدە ئالدىمىزغا قويىلغان ۋەزىفەلەرنى بەجەرىشكە يول ئاچۇۋى، پرولېتارياتىنىڭ مەحنەتكەش دېهقان عاماسى بىلەن ئىتتىفاقىنى كوچەيتىرىشكە وە مەحكەملەشكە يول ئاچۇۋى لازىمدر.

ۋ ك پ (ب) مەركەزقومى ئورتا ئاسىيا بىيوراسىنىڭ وە ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومىنىڭ قارارى بىلەن نويابىر ئايى غاللا تاييارلاشدا بۈتۈن تاپشىرىقلارنى وە دېهقانلارنىڭ مەجبورىيەتلەرىنى بەجەرىش ئۈچۈن زەربەلى ئاي قىلىنغان ئېدى. زەربەلى ئاي تامام بولدى. براق سىزنىڭ رايونلارىمىزدا غاللا تاييارلاش پىلانىنىڭ جۈدە كوب بەجەرىلمەسىدەن قالغانلىغى كورىلمەكدەدر. سىزلەر پەرتىيە وە مەملەكەت ئالدىدا بولغان ۋەزىفەڭىزنى بەجەرمەي ئوراسىز.

غاللا تاييارلاش پىلاننى بەجەرىشدە سىزنىڭ رايونلار گېزنىڭ شەرمەندەلى رەۋىشدە ئارقادا قالىشىنىڭ ئاساسى سەبەبى شۇدر. رايون تەشكىلاتلارى وە قىشلاق شورالارى غاللا تاييارلاش كەمپەنىيەسىنىڭ خوجالىق وە سىياسى ئەهەمىيەتىنى تۈشۈنمەدىلەر. قىشلاقنىڭ بەتىرەك، كەمبەغەل وە ئورتا حال عاممەسىنى وە كولخوزچىلارنى پەرتىيە وە شورالار حوكومەتنىڭ ئاساسى شىعارى بولغان «غاللا ئۈچۈن كۈرەش - سوسىيالىزم ئۈچۈن كۈرەشدر» دېگەن شىعارى ئەترافىگە سەفەربەرلىك قىلا بىلمەدىلەر. غاللا تاييارلاش ئىشىنىڭ كېتىشىنى بۇزاتۇرغان مۇشتومزور-باي عونسورلەرگە قاتعى زەربە تەشكىل قىلا بىلمەدىلەر. قىشلاقنىڭ بەترەك، كەمبەغەل عاماسىنى پەرتىيە وە شورالار حوكومەتىنىڭ غاللا تاييارلاش يولىداغى تەدبىرلەرى ئەترافىگە ئويۇشتىرىش وە بىرلىكتىردرىشنى، بەتىرەك-كەمبەغەللەر گوروپەلەرىنى جانلانتىرىب ئۇلارنى كوچەيتىرە بىلمەدىلەر.

پەرتىيە وە حوكومەت غاللا تاييارلاش كەمپەنىيەسىنى مۇۋەففەقىيەتلى ئوتكەزىش ماقسادىدا قىشلاقنىڭ بەتىرەك-كەمبەغەل عاماسى ئۈچۈن بىر قاتار ئوڭايلىقلار بېلگىلەدى. (بېش پروسەنتلى كەمبەغەللەر فوندى، سەناعەت ماللارىنى تاقسىم قىلغان ۋاقتدا بەتىرەك-كەمبەغەل عاما ئۈچۈن ئارتىقلىق وە باشقالار). براق بىر قاتار جايلاردا مەنە بو ئارتىقلىق وە ئوڭايلىقلارنىڭ تۈرمۈشغا ئاشىرىلماغانلىغى توغرىسىدا، ئاما بېش پەرەسەنتلى فوند ئېسە كوب حاللاردا شورالاپرىيەتىنىڭ بەعزى بىر بوغۇملارىنىڭ ئىفلاسلانىشى ئارقاسىدا بىزگە دۈشمەن رە چېت بولغان عونسولار قولىغا تېككەنلىكى توغرىسىدا بىر قاتار فەكتلەر بار.

مەحەللى تەشكىلاتلار بۇ تەدبىرلەرنىڭ هەممەسىنى تەشكىل قىلىش وە بولشەۋىكلەرچە عەمەلگە ئاشىرىش ئورنىغا، غاللا تاييارلاشدا ئوز-ئوزىدەن ئاقىب كېلىشكە ئۈمىدلەنىب ياتدىلار. يول قويىلمىشى مۇمكىن بولماغان ئىزتەراب كورسەتدىلەر وە بىرنالاي حاللاردا ئىشنى تارقاتىب يۇبارىش كەيفىيەتدە بولدىلار.

ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومى وە حوكومەت سىزنىڭ هېچ-بىر قىيىنلىق وە قوسقونلىقلارغا قاراماسدان، سىنفى دۈشمەنلەرنىڭ-مۇشتومزور وە بايلارنىڭ، مۇشتومزور وە بايلارنىڭ دۈمى هەم ئەگېنتى بولغان ئوڭ ئوپپورتونىستلارنىڭ حەددەن ئاشقان قارشىلىقلارىغا قاراماسدان، غاللا تاييارلاشنى مۇۋەففەقىيەت بىلەن بەجەرىش يولىدا تۈرغان هەممە توسىقلارنى سىندىرىشىگىزنى، قىيىنچلىقلارنى بولشەۋىكلەرچە يوقاتىب، غاللا تاييارلاش پىلاننى بەجەرىش بىلەنگىنە قالماسدان، بەلكى ئاشىرىب يوبارىشىڭىزنى تەلەب قىلادى.

ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومى وە حوكومەت قىشلاقنىڭ غاللا تاييارلاشنى بۇزاياتقان، دەولەت ئالدىداغى مەجبورىيەتىنى بەجەرمەگەن مۇشتومزور-باي عونسورلەرىگە قارشى دەررەو ئېلىك كېسكىن چارالارنى كورىشنى تەلەب قىلادى.

مۇشتومزورلار وە بايلارنى دەررەو ئېلىك قاتتىق مەرحەمەتسىز جاۋابگەرلىككە تارتىش، رايونىمىزدا كولخوزلارنىڭ-سوفخوزلارنىڭ وە هەممە يەككە خوجالىقلارنىڭ غاللا تاييارلاش پىلاننى بەجەرىش دەرەجەسىنى تېكشىرونى تەشكىل قىلىش كېرەك.

ئوز كومپەرتىيە مەركەز قومى وە حوكومەت بىرتالاي جايلاردا غاللا تاييارلاش پىلانلارىنىڭ بوش بەجەرىلمىشىنى، كولخوزلارنىڭ بىر قىسمىنىڭ مۇشتومزور - باي عونسورلەر وە ئۇلارنىڭ يارداملارى بىلەن ئىفلاسلانغانلىغىدان، ئۇلارنىڭ مۇشتومزورلار بىلەن بىرلىكدە غاللا تاييارلاش پىلانىمىزنى بۇزىش حەرەكەتىدە بولىشلاردان كورەدىلەر. كولخوزلارداغى بۇنداي عونسورلەرنى دەررەو ئاشكارالاش وە فاش قىلىش، كولخوزلارنى ئۇلاردان تازالاش، بۇ ئىشدە بەتىرەك-كەمبەغەل عامانى وە ئورتا حال دېهقانلارنىڭ ئالدىنغىلارىنى ئوزىگىزگە ياردامغا سەفەر بەرلىك قىلىشگىز كېرەك. كولخوزچىلار كولخوزلارنى باي عونسورلەردەن تازالاش وە دەولەت ئالدىداغى مەجبورىيەتلەرىنى دەررەو بەجەرىشكە كىرىشۇلەرى كېرەك.

مەحنەتكەش دېهقانلار وە كولخوزچىلار! غاللا تاييارلاش پىلانلارىنى مۇۋەففەقىيەت بىلەن بەجەرىش ئۈچۈن ئوز ئارا سوسىيال مۇسابەقا وە زەربەچىلىكنى تەشكىل قىلىڭىز. غاللا تاييارلاش جايلارىغا غاللانى تاپشىرىش ئۈچۈن قىزىل كارۋانلار تۈزىڭىز.

هەربىر كەمبەغەل وە ئورتا حال دېهقان، هەر بىر كولخوزچى غاللا ئۈچۈن كۈرەشنىڭ-سوسىيالىزم ئۈچۈن كۈرەشنىڭ ئەكتىف ئىشتىراكچىسى بولىشى كېرەك.

كولخوزچىلار، بەترەكلەر، كەمبەغەل وە ئورتا حال دېهقانلار! غاللا تاييارلاش يولىدا زور بېرىب ئىشلەياتقان مەحەللى تەشكىلاتلارغا هەر تاماندان ياردام كورسەتىڭىز! غاللا تاييارلاۋچى ئىدارالارنىڭ ئىشلەرىدگى كەمچىلىكلەرىنى كېلىك بولشەۋىكلىك تانقىدى ۋە ئوز ئارا تانقىد ئاساسىدا ئۇلارنىڭ ئىشلەرى وە ئونىڭ سىفەتى ئۇستىلەدىن شورا جەماعەتچىلىگىنىڭ كونترولىنى كوچەيتىرگىز. بۇ تەشكىلاتلارنى ئۇلارغا چەت عونسورلەرنىڭ كىرىب ئالىشىدان حمايا قىلىڭىز!

رايون پەرتىيە تەشكىلاتلارى غاللا تاييارلاش كەمپەنىيەسىدە ئوز-ئوزىدەن ئاقىب كېلىشكە ئىشانىب ياتقان وە هۆنغا مۇيانقان، غاللا تاييارلاش ئىشىنىڭ قىيىنلىقى ئالدىدا ئېگرەلىب، هەيەجانگە تۈشىب قالغان، غاللا تاييارلاش كەمپەنىيەسىنى بولشەۋىكلەرچە ئوتكەزىشنى بۇزا ياتقان ئوڭ ئوپپورتونىست عونسورلەرگە قارشى كېسكىن كۈرەشنى تەئمىنلەيلەرى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر قاتاردان پەرتىيە تەشكىلاتلارى غاللا تاييارلاش پىلانلارىنى بەجەرىشكە كېلىك بەترەك، كەمبەغەل وە ئورتا حال دېهقان عاماسىنى وە كولخوزچىلارنى تەشكىل قىلىش وە ئۇلارنى تارتىش زەرۇرلىگىگە ئېعتىبار قىلمايتورغان، ئۈزلەرىنىڭ بوتۈن ئىشلەرىنى مەئمورى يول بىلەن ئوتكەزە ياتقان «سول»غا ئېگىلەۋچىلەرگە قارشى كېسكىن كۈرەش ئالىب بارىشلارى هەم لازىمدر.

ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومى وە حوكومەت غاللا تاييارلاش پىلاننى 100 پروسەنت بەجەرىشكە بۈتۈن كۈچىڭىزنى بېرىب، رايون تەشكىلاتلارىنىڭ بۈتۈن غايرەتىنى، قىشلاقنىڭ بەترەك، كەمبەغەل وە ئورتا حال عاماسىنىڭ وە كولخوزچىلارنىڭ غايرەتىنى سەفەر بەرلىك قىلارسىز، مۇشتومزور وە بايلارنىڭ قارشىلىغىنى مەرحەمەتسىز رەۋىشدە يوقاتىب غاللا تاييارلاش پىلاننى ئابرو بىلەن بەجەررسىز دېب ئىشانادىلار.

ئوز كومپەرتىيە مەركەزقومى.

ئوز. ش. ش. ج. مەركەزى ئىجراقومى وە خالق كومىسسارلەر شوراسى.

ئوزبېكىستان لېنىنچى كوممونىست ياشلار ئويۇشمەسىنىڭ مەركەزقومى.

ئوزسوفبىروف.

atьş, asьş qamcьlaş - intervensijəcilərniꞑ əzgərişniꞑ ikinci kyni-jaq majdanƣa ataçaq şьarlarь edi

hərʙii diktartura ʙurƶuvazija hakimijatь ycyn jol acьşь lazьm edi

sodnьꞑ ycinci kyni

27-nci nojaʙr kecki olturьş

əjʙdar ockininꞑ ьzahь

men, dejdi ockin, əz tamanьmdan ʙadьr ʙolьʙ əjiʙnamədə kərsətilgən çьjnaətlərniꞑ həmməsidə əzimni əjiʙli deʙ hьsaʙlajman. əziniꞑ teplotixniceskii institutdaƣь işidə, əziniꞑ „sanaat pərtijəsi“ mərkəzqomь ʙitən məskəvdəgi fransuz agentlarь k.... və r... ortasьdaƣь aalaqada ojnaƣan rolidə əjʙdar ramzingə jaqьn kişi edi. şu səʙəʙli ʙu kişiniꞑ, alьь sodƣa ʙergən çavaʙlarьda „sanaat pərtifəsi“njꞑ çьnajatkarana nijətlərigə qatnaşƣanьnь myfəssəlirək ravşanlaʙ ətişi ʙytynləj təʙi'ii ʙir nərsə ʙolsa kerək edi. ʙьraq ʙirinci səzləridə-jaq janlьşьʙ, ʙaşqa əjʙdarlarnьꞑ gəpidən mə'lym ʙolƣan eski inƶenerlər tə'rifini təkrarlaj ʙaşladь.

okin ramzin və laricolvnьꞑ ьzahьnь tolatadь. zərərkynəndəcilərnьꞑ ʙytyn zorь don va kuznetskii həvzələridəgi işni ʙuzuşƣaƣьna eməs, ʙəlkii məhəlli jaqьş aşьjalarьƣa ətişni toxtatьʙ turьş ycyn qaratьlƣan edi. „sanaat pərtijəsi“dəgi zərərkyʙəndəcilər ratsijaonalizatsija, kadrlar tajjarlaş, qьmatlь ilmii ьcadlarnь işkə salьş jolьdaƣь işlərni toxtatьş ycyn kyclərini ajamaƣanlar.

ockin əçnəʙii agentlar ʙilən alaqaƣa toxtalьʙ ətdi. 1928-nci jьlь ramzin niꞑ fransijanьꞑ məskəvdəgi agentь k. arqlь fransuz hykymət dajьralarь ʙilən alaqa ʙaƣlanƣanьnь ʙilgən. 1928-nci jьlьnьꞑ axьrƣь vaqtlarьda ramzin ockinni əziniꞑ xьzmat kaʙinetigə caqьrьʙ, şu jerdə oşa əçnəʙii agent ʙilən tanьşdьrƣan. ramzin ockingə, şu agent ʙilən alaqa tutьşnь təklif qьlƣan. şundan ʙir aj ətkəc ramzin ockinni jəꞑidən əziniꞑ kaʙinetigə caqьrьʙ, k. ismigə jazьlƣan paketnь tap şьradь. şu kyn kecqurьn saat 6-da mjasnitskii kəcəsidəgi ʙaş poctaxana janьda ockin şu paketnь oşa agentƣa tapşьradь.

şundan iki ajlaʙ vaqt ətkəc, ramzin ockingə jənə ʙir paket ʙergən. ockin şu paketnь sverdlov majdanьda metropol jaqьnьda k. qolьƣa tapşьradь. şundan soꞑ ockin ikinci ʙir fransuz agentь r. ʙilən tanьşadь. ʙu kişi ʙilən ockin ʙirinci mərtəʙə 1928-nci jьlьnь nojaʙr ajьda ramzinniꞑ kvartirdə tanьşadь. ockingə, ʙir gryh fransuz inƶenerləri ycyn ekskursijə ujuşdьrьşnь təklif qьlьnadь. şu təklif çajьƣa jetkəziladi. r. həm ramzidən ockin arqalь paketlar ala ʙaşlajdь. şu çymlədən ockin 1929-nci jьlьnь fevral ajьda inƶenerlər ʙirliginiꞑ ʙьnasьda r. qolьƣa ʙir paket tapşьradь. şundan soꞑ u jənə, ramzinniꞑ kərsətişi ʙojьnca kalinnikovdən ʙir paket alьʙ ʙarьʙ tapşьradь. 1929-nci jьlьnь nojaʙr ajьda ramzin əjʙdarƣa telefon ʙeriʙ, unьꞑ kvartirigə ʙarьş ycyn ruxsat soradь. şundan kəp ətməj ramzin unƣa r. ʙilən ʙirgə keldi. əvvəl səz fransuz inƶenerləriniꞑ teplotexniceskii institut ekskursijasь toƣrьsьda ʙardь. şundan soꞑ ramzin səzni intervensijə məs'ələsigə ʙurdь. şu gəplərdən, intervensijəniꞑ 1931-nci jьlƣaca kecikdirilgəni ʙilindi. şundan soꞑ ramzin fransuz agentь ʙilən nimə toƣrьda səzləşkənini ockin ʙilməjdi. cynkii u ularnьꞑ ikələsini xьlvat qojьʙ cьqьʙ ketgən. jarьm saatdan soꞑ ular ockinniꞑ kvartiridən cьqьʙ ketədildr. şu vaqtida ramzin r. niꞑ qolьƣa kəttə paket ʙerədi, lekin ʙu paket icidə nimələr ʙarlьƣь ockingə namə'lym ʙolьʙ qaladь.

ockin səziniꞑ axrьda, „sanaat partijəs“ hər kyn sarь, əz məs'ələləriniꞑ həl ʙolьşьƣa erişyvdən açьz ekənigə, işcilər sinfiniꞑ əsiʙ ʙaruvcь zor ƣajzatь və sosializm qurulьşьnьꞑ muvəffaqьjatlarь unьꞑ hьsaʙlarьnь ʙuzьʙ qojmaqda ekenigə məhkəm ьşanar edi, dejdi. arximed ʙytyn jerni təꞑkəriʙ qojьş ycyn tajranc pynktini izləgən singəri „sanaat pə tij si“ həm, əz maqsadlarьƣa erişyv ycyn dəstək izlər edi. unьꞑ ycyn ʙundaj dəstək-zərərkynəndəcilik və intervensijə edi. şura hykyməti, dejdi ockin, ʙu fitnəni vaqtьda tapdь. şu sod kəp inƶenerlərni toxtatьşnь və ularnьꞑ kəzini acьşь lazьm. sod ularƣa, „sanaat partijəsi“ ьxtьjar qьlƣan jol-xьjnatkarlik jolь ekənini kərsətiʙ ʙerişi lazьm.

* * *

qьsqaƣьna tənəffysdən soꞑ alьь sod maxsus məhkəməsiniꞑ məçlisi davam qьladь.

ʙə'zi əjʙdarlar soddan, ʙə'zi qoşumcə ьzahatlar ycyn imkan ʙerilişini ьltьmas qьlƣanlarь səʙəʙli, sod rəjisi vьşinskii ramzingə səz ʙerədi.

əjʙdar ramzinniꞑ ʙajanь

ramzin, əz ьzahьnьꞑ keꞑ ʙolƣanь səʙəʙli ʙir necə myhim nərsələr tyşiʙ qalƣanьnь və ular toƣrьsьda gəpiriʙ ətməkci ʙolƣanьnь ʙildirədi. ənə şu myhim halatьnьꞑ ʙiri şu, kii 1930-nci jьl nьꞑ jazьda ʙerlin şəhəridə ramzin „torgrom“ vəkili denisov ʙilən ucraşuvь lazьm edi. ramzin denisov ʙilən ucraşa almadь. cynkii ʙu vaqtda ʙerlində „sanaat pərtijə mərkəzqomьnьꞑ ikinci ʙir a'zasь professor osadcii ʙolƣanьdan denisov ʙilən ucraşuv vəzifəsi şu kişigə tapşьrьldь. əgər şu ucraşuv haqьqatan jyz ʙergən ʙolsa, ʙu nərsəniꞑ intervensijəgə tajjargərlik toƣrьsьda eꞑ soꞑƣь mə'lymatlarnь alьş çəhətidən şyʙhəsiz kəttə əhəmmijəti ʙar edi.

ikinci myhim hal, fransuz general ştaʙьƣa tapşьrьş ycyn koksʙenzol kemija sanaatь toƣrьsьdamə'lymat alьş məs'ələsigə ajьddьr. kravets və kamzolkin qamaqqa alьnƣandan soꞑ, sanaat pərtijəsiniꞑ mərkəzqomь sanaatnьꞑ şu nəv'ləri ʙilən alaqanь joqatdь. şu joldan axʙarat alьşnь s. f. şejnniꞑ tiklәvi lazьm edi. ramzin şu maqsad ʙilən şejnni k. ʙilən tanьşdьrdь. ʙu tanьşuv 1928-nci jьlьnь ortasьda alьmlarnьꞑ turmuşьnь jaxьlaş mərkəzii qomьtasьnьꞑ kytyʙxanasьda ʙoldь.

ramzinniꞑ ycinci qoşumcasь, „sanaat pərtijəsi“ zərərkynəndəcilik işiniꞑ eꞑ kəttə tyrləri muvaffaqьjatsьzlьƣqa ucraƣan səʙəʙlərini tyşindiriʙ ətişkə ajьddьr. ʙu nərsə 1929-nci jьlьnь arxьda və 1930-ncь jьlьnь ʙaşьda mə'lym ʙolƣan edi. işcilər sinfiniꞑ əsiʙ ʙaruvcь zor ƣajratь, şu nərsəniꞑ muqaʙьl sanaat və malьja planlarьnь tyzişdəgi kərinişi, „sanaat pərtşjəsi“ niꞑ şu joldaƣь zərərkynəndəcilik ʙelgiləriniꞑ həmməsini ʙuzdь. muqaʙьl sanaat və malьja planlarь zərərkynəndəcilik işləriniꞑ planlarьƣa qattьq zərʙə jetkəzdilər, sanaat pərtijəsiniꞑ şu tamandaƣь işigə nehaja ʙerdilər.

ramzinniꞑ soꞑƣь qoşumcasь, inƶener-texniklər ammasьnьꞑ „sanaat pərtijəsi“ tamanьdan haqьqatan ьƣal qьlьnьşь toƣrьsьdaƣь məs'ələgə ravşanlьq kirgizədi. ʙytyn sssr dəgi inƶener-texnik xadьmlarьnьꞑ sanь 30 miꞑgə jetkən halda, hər qandaj jollar ʙilən sanaat pərtijəsiniꞑ tə'siri astьƣa tyşkən 2 miꞑ kişi, ramzinniꞑ hьsaʙьca, ʙytyn inƶener-texnik kadrlarьnьꞑ 6—7 prosəntini zor ʙilən təşkil qьladь. ramzin əziniꞑ əvvəlgi səzidə inƶenerlər ortasьdaƣь fikrlərgə ʙergən xarakteristikasь, əlʙəttə, inƶener-

əjʙdar carnovskiiniꞑ ʙajanь

qoşumca ьzahatnь əjʙdar carnovskii həm ʙeriʙ ətdi. ʙu kişi, „mihnətkəş dьjqanlar pərtijəsi“ ʙilən alaqa ycyn tyzilgən ʙeşlikniꞑ nimə ycyn ʙuzьlmaj qalƣanьnь tyşindirədi. sanaat pərtijəsiniꞑ mərkəzqomь „mihnətkəş dьjqanlar pərtijəsi“ ʙilən ʙir necə mərtəʙə ʙirgə məçlis qurƣan edi. şu məçlisdən soꞑ ʙu ʙeşlikniꞑ işi artьqca ʙolьʙ qaldь. soꞑra carnovskii, keləçək hykymət a'zalarьnьꞑ ʙirinci ispiskəsidə əziniꞑ kandidatь məs'ələsini, həmdə cet eldən mə'dəncilik sanaatьda zərərkynəndəcilikni ujuşdьrьş ycyn kelgən 300 miꞑ somnь taqsьm qьlьş məs'ələsini anьqlaʙ ətədi.

əjʙdar kalinnikovnьꞑ ʙajanь

kalinnikov həm, kimija, hərʙii və qaƣaz sanaatьdaƣь zərərkynəndəcilik ycyn laricev arqalь alьnƣan aqcalarnь taqsьm qьlьş məs'ələsini ʙir dərəçə ravşanlajdь. 100 miꞑ somnь u kravets və şejin arqalь kimija sanaatьda taqsьm qьlьş ycyn, 75 miꞑ somnь xrennikov arqalь hərʙii sanaatƣa və 25 miꞑ somnь majjer arqalь qaƣaz sanaatьƣa ʙergən. fransuz xьzmatьnьꞑ agentь k. ʙilən ucraşuv toƣrьsьda kalinnikov, unьꞑ ʙilən həmməsi ʙolьʙ 4 çajda; ʙirinci səfər ramzində, ikinci səfər tjatrda, ycinci və tərtinci səfər laricevyjidə ucraşƣanьnь əjtədi: ʙundan taşqarь ramzin yjidə ikinci agent r. ʙilən ucraşƣan vaqtda, şu jerdə laricev həm ʙolьʙ, şu kişi məzkyr agentgə nəvʙətdəgi matьrьjallarnь tapşьrƣan.

prokuror krьlenkonьꞑ səzi

əjʙdarlarnьꞑ əjəʙnama jyzəsidən ʙergən ьzahlarь və qoşumca ʙajanlarьn eşitkəndən soꞑ, alьь sodnьꞑ maxsus məhkəməsi şu sodnьꞑ şundan soꞑƣь ʙarьş tərtiʙini muhakəmə qьla ʙaşladь. ortaq krьlenko dəvlət qaralavь ismidən, çьnajat muhakəmə qanunlar toplamьnьꞑ 282-nci maddasьnь oquʙ ʙerdi. şu maddada qujьdaƣьlar jazьlƣan: „əgər əjʙdar əjʙnamada ʙajan qьlьnƣan hallarƣa razь ʙolsa, əz aldьƣa qojьlƣan əjʙgə ьqrar ʙolsa və şu toƣrьda ьzah ʙersə, sod şundan soꞑƣь tekşirilişni toxtatьʙ, tərəfəjn muzakərəsigə ətə aladь“. şundaj ʙolsada krьlenko, ʙu halda əjʙdarlar əz əjʙigə tola ьqrar ʙolьş'arьƣa qaramasdan (ʙu nəsə məzkyr 282-nci maddaƣa muvafьqdьr), işniꞑ ʙir qatar tamanlarьnь jetərlik dərəçədə ravşan ʙolmaj qaldь deʙ hьsaʙlajdь. qaralavcьlar qolьda ʙolƣan matьrьjallar, əjʙdarlar ьzahatьdaƣь ajrьm mamentlar, haqьqatda jyz ʙergən nərsələr ʙilən mutlaqa və tola ʙolьʙ cьqa almajdь, dejişgə asas ʙerədilər. şy ʙilən ʙir vaqtda, əjʙdarlar tamanьdьn qьlьnƣan zərərkynəndəcilik işiniꞑ mьqьjasь, ularnь 58-nci maddanьꞑ 3, 4 və 6-ncь pynktləri ʙilənginə eməs, ʙəlkii çьnajat qanunlarь toplamьnьꞑ ʙaşqa maddalarь ʙilən həm əjʙləşkə imkan ʙerədi. şu asasƣa ʙinaan krьlenko qaralavcьlar tamanьdan, sanaat pərtijə mərkəzqomь işləriniꞑ ʙə'zi tamanlarьnь jarьtьşlarь lazьm ʙolƣan ʙir qanca gyvahlarnь caqьrьş toƣrьsьdaƣь ьltьmasnь taqdьm qьladь. ʙu gyvahlar sanaatnьꞑ ajrьm nəv'lərida ətkəzilgən zərərkynəndəcilik işlə ida əjʙdarlarnьꞑ səfdaşь ʙolьʙ işləgənləri səʙəʙli, ular işi ystidən dəstləʙki tergəvni ətkəziş tərtiʙidə saqcьlar qolьda turadьlar. krьlenko gyvahlar qatarьda qujьdaƣь kişilərniꞑ caƣьrьlьşьnь ьltьmas qьladь: toqumacьlьq sanaatьdan a. a. nolde, ljyn (zьƣьr) sanaatьd n inƶener a. a. kirpotenko, kond atijev və cajanov gruppasь ʙilən alaqa məs'ələsi ʙojьnca l. n. jurovskii, transportdaƣь zərərkynəndəcilik ʙojьnca p. i. krasovskii, inƶener d. m. mixalenko, k. v. sejdler, r. p. sparro və v. serotsinskii. ʙundan taşqarь, əjʙdarlarnьꞑ ьzahlarьda sanaat pərtijə mərkəzqomьnьꞑ a'zalarь sifətidə, şaxta rajonьdaƣь zərərkynəndəcilər sodьda saʙьq çamaat qaralavcьsь ʙolьʙ cьqqan o. s. osadcii və inƶener s. d. şejinniꞑ ismləri əsləʙ ətilgəni səʙəʙli krьlenko, osadciniꞑ caqьlьşьnь və soraƣьnьꞑ ʙarьşьƣa qaraʙ şejinni caqьrьş toƣrьsьda həm huquq ʙerilişini zəryr deʙ hьsaʙlajdь. osadcii və şejin ikələsi həm sssr mərkəzii ьçraqomьnьꞑ a'zalarь ʙolƣanьdan, ʙu kişilərniꞑ ahvalь ʙir dərəçə ʙaşqaca turadь. şu kişilərniꞑ işi ʙojьnca dəstləʙki tergəv işiniꞑ ruxsat qьlьnьşь, ʙularnь sodƣa ʙeriş ycyn ruxsat qьlmajdь. sssr mərkəzii ьçraqomьnьꞑ a'zalarь ʙolƣan şu kişilərni sod qьlьş məs'ələsi ajrьm məs'ələ ʙolьʙ qalьʙ, ʙularnь sod qьlьş ycyn şura hakimijətiniꞑ alьь ьdaralarь tamanьdan ruxsat ʙerilişi lazьm. krьlenko səziniꞑ axrьda, əjʙdarlarnьꞑ zərərkynəndəcilik işini xarakterlavcь və şu işni qoşumca rəvişdə jarьta alaturƣan ʙir qatar hyççətlərni, muhakəmə normalarьƣa muvafьq rəvişdə işkə qoşьş ycyn ьltьmas qьlьş huquqьnь əz ystimdə qaldьraman, dejdi.

ʙundan taşqarь krьlenko, sod işini jyrgiziş planьnь tyziş ycyn əjʙdarlar tamanьdan ʙerilgən ьzahlarnь xьllarƣa açratьş və təhlil qьlьş toƣrьsьda prokyrorlьqqa və aqlavcьlarƣa ʙir az vaqt ʙerilişini ьltьmas qьldь. ʙarca məs'ələlərniꞑ jaxşьraq jarьtьlьşь ycyn otsep aqlavcьlar ismidən, prokurorьꞑ gyvahlarnь caqьrьş toƣrьsьdaƣь ьltьmasьnь həmdə şərt ʙilən, hyççətlərni işkə qoşuv və işniꞑ şundan soꞑƣь tərtiʙigə tajjarlanьş ycyn ʙir necə vaqt ʙeriş toƣrьsьdaƣь ьltьmasьnь quvatlajdь.

alьь sodnьꞑ maxsus məhkəməsi ickarigə kiriʙ keꞑəş quruʙ cьqqandan soꞑ, qujьdaƣьlarnь ʙelgiləjdi.

„şu iş ʙojьnca ʙir qanca kişilərni gyvah qatarьda caqьrьş toƣrьsьda dəvlət qaralavьnьꞑ ьltьmasьnь kəriʙ, aqlavcьlarnьꞑ şu məs'ələ jyzəsidən cьqarƣan xulasasьnь eştiʙ, maxsus məhkəmə qujьdaƣьlarnь ʙelgijəjdi.

rsfsr çьnajat qanunlarь toplamьnьꞑ 254-nci maddasь ʙilən əməl qьlьʙ, oşa toplamdaƣь qanunlarnьꞑ 113, 253 və 272-nci maddalarьƣa muvafьq rəvişdə, şu iş ʙojьnca qujьdaƣь kişilər gyvahlar sifətidə caqьrьlsьnlar: nolde, kirpotenko, jurovskii, krasovskii, inƶener mixalenko, sejdler, serotsinskii, sparro və osadcii. 272-nci maddaƣa muvafьq şu iş ycyn əhəmmijəti mymkin ʙolƣan hər xьl hyççətlərni işkə qoşuv toƣrьsьƣa kelgəndə, hər iki taman səʙəʙlərini kərsətiʙ konkret təkliflər kirgizgynicə məs'ələ acьq qaldьrьlsьn.

maxsus sod məhkəməsiniꞑ ʙundan kejingi sod işləri planьnь taqdьm qьlьş ycyn myddət ʙeriş toƣrьsьda dəvlət qaralavь və jaqlavcьlar tamanьdan kirgizilgən təklifgə razь ʙolьnsьn. şu ʙilən ʙirgə qaralav və aqlav tamanь-turƣan nərsəsi ʙolьʙ xьzmat qьlaturƣan mərkəzii məvzy'larniꞑ konkret ʙajanьnь sodƣa tapşьrьş ycyn məçʙyr qьlьnsьn.

sodnьꞑ endigi olturьşь 28-nci nojaʙr kec saat 6 ƣa tə'jinləndi.

28-nci nojaʙrdəgi kecki olturьş

sssr alьь sodьnьꞑ məçlisi kecqurun saat 6 da ʙaşlandь. sodnьꞑ ʙundan kejingi işini alьʙ ʙarьş toƣrьsьda prokurorlьq tamanьdan təklif qьlьnƣan və aqlavcьlar tamanьdan jaqlanƣan plannь tasdьqladь. ʙu plan şu çymlədən, şu iş ʙojьnca əjʙlanuvcьlar qamaqqa alьnƣandan soꞑ 1930-ncь jьlda-jaq intervensijəni tajjarlaş toƣrьsьda muzakərələr ʙarƣanlьq faktini kərsətiʙ ətədi. sodnьꞑ maxsus jarьq məçlisi, fransuz xьzmatьnьꞑ agentlarь ʙolƣan və əjʙnamada k. və r. deʙ kərsətilgən agentlarnьꞑ kim ekənligini ʙilişkə ʙaƣьşlanadь. jənə şu məçlisdə, sanaat pərtijə mərkəzqomьnьꞑ və fransuz general ştaʙь agentlarьnьꞑ şpionliq işləri ʙilən ʙaƣlanƣan ʙaşqa məs'ələlər həm kerilәçәk.

əjʙdar ramzinniꞑ soraƣь

ʙirinci soraƣь əjʙda ramzindən ʙaşlanadь.

u sodƣa əziniꞑ tərçiməjii halь toƣrьsьda qьsqaƣьna mə'lymat ʙerədi. ramzin 1887-nci jьlь qьşlaq myəllimiꞑ ajьlasьda tuƣulƣan. tamʙov gimnazijasьnь ʙitirgəndən soꞑ məskəv alьь texnikə məktəʙigə kirdi. şu jerdə ilmii işlərgə tajjarlanьş ycyn aspirant qьlьʙ qaldьrьldь.

ramzin əktəʙr ьnqьlaʙьnь qandaj qarşь aldь? həddən taşqarь zor dyşmənlik ʙilən qarşь alьʙ, ʙirdənigə saʙatazniklar səfigə ətdi. tola saʙataƶ pazitsijalarьnь u ta 1921-nci jьlƣaca tutьʙ keldi. ramzin sodnь, nep vaqtьdan ʙojan „şura platformasь“ ƣa ətdim deʙ ьşandьrьşƣa urьnadь, ʙьraq prokuror krьlenko sod rəjisi vьşinskii və sod a'zasь antonov-saratovskiilərniꞑ soraƣьdan soꞑ, şu dəvirdən soꞑ u işkə şura platformasьnь qaʙul qьlƣan səʙəʙli eməs. ʙəlkii şura hakimijatiniꞑ kapitalizm dəvləti ʙolьʙ „əjlənişini“ kezdə tutuʙ ʙarƣanь ʙilindi. şu nərsə unьꞑ kejindən zərərkynəndəcilər və intervensijəcilər ləgirigə ətişini aldьndan ʙelgilədi.

ramzinniꞑ zərərkynəndəcilik dəviri qacan ʙaşlandь? u şura hakimijətiniꞑ kapitalizm hakimijatь ʙolьʙ əjlənişigə ymidini joqatƣandan soꞑ, qajtadan qucuş dəvir ʙaşlanƣandan soꞑ, sosializm hyçymi ʙaşlanƣandan soꞑ. 1927-nci jьlьnь ʙaşьda ramzin gosplanda işləgən caƣьda, unьꞑ kaʙinetidə palcinskii, raʙinovic və laricev ʙilən zərər ynəndəcilik təşkilatь toƣrьsьda və şu təşkilat əz aldьƣa qojaturƣan vəzifələr toƣrьsьda ʙir necə mərtəʙə aşkara səz acьlь. ycçigə cьqqan zərərkynəndəcilər ramzingə, şura hakimijatьnьꞑ ьqtьsadьь və şu ʙilən ʙirgə sьjasьь həlakəti mutlaqa muqarrar ekənini „ьsʙat qьldьlar“. zərərkynəndəcilik toƣrьsьdaƣь şu və'z aj tupraqqa tyşdi. ramzin əziniꞑ əjtişicə, ikələ ajaƣь ʙilən şura platformasьda turƣanь halda, zərər kynəndəcilər və intervensijəcilər ləgirigə ʙytyn ətiʙ ketiş ʙilənginə qalmajьn, ʙəlkii 1927-nci jьl ijynidə xarьçƣa xьzmat kamandirovkasь ʙilən ʙarƣan çajьda, zərərkynəndəcilən təşkilatьnьn ʙaşlьƣь—palcinskiidən, parizda rəʙuşinskii ʙilən intervensijəni tajjarlaş toƣrьsьdaƣь sьjasьь direktivlər jyzəsidən gəpirişiʙ, səzni ʙir orьnƣa qojьş, degən vəzifəni aladь.

soꞑra soraq, əjʙarnьꞑ ta qamaqqa alьnƣunca əksil ьnqьlaʙьь iş jyrgizgəniꞑi mə'lym qьladь. ramzin sodnь, soꞑƣь vaqtlarda əzimniꞑ zərərkynəndəcilik ustanovkalarьmnьꞑ dyrystligi toƣrьsьda „ikilənə“ ʙaşladьm, deʙ ьşandьrmaqcь ʙoladь. ʙьraq krьlenko ʙir qanca savallarь ʙeriʙ ramzinni, ʙu „şyʙhə“lər unƣa ta qamaqqa alьnьş pəjtigəcə əksil ьnqьlaʙьь işni jyrgiziş ycyn xalaqьt ʙerməgənini ьqrar qьlьşƣa məçʙyr qьldь. ramzinniꞑ soraƣь şu ʙilən ʙitdi.

laricev soraƣь

laricev əvvəl əziniꞑ tərçiməjii halьnь ʙajan qьlьʙ ətədi. 1912-nci jьlь alьь məktəʙni ʙitirgəndən soꞑ laricev kapitalist ʙardьgingə 350 som ajlьq ʙilən kirədi. ʙardьgindən ətiʙ, ivanovoznesenskii fəʙrikanti garleningə 500 som ajlьq ʙilən kirədi. əktəʙr ьnqьlaʙь ʙolƣan vaqtda ʙu kişi məskəv vьlajatьnьꞑ jaqьş aşьjalarь upolnomocьnnьsьƣa orьn ʙasar ʙolьʙ ajьƣa 1000som alar edi. şu səʙəʙli kapitalistlarnьꞑ mənfəətləri ʙilən jaqьn ʙaƣlanƣan laricevniꞑ 1918-nci jьlь-jaq, işcilərni eksplotatsija qьlьşƣa əktiv qatnaşuv ʙilən ʙirgə, „ʙolşeviklərgə xьzmat qьlьşnь istəməj“, professor kirşniꞑ saʙataƶ qьluvcь hərarət qomьtasьƣa qacadь. hərarət qomьtasьdan kəmyr ʙaş ьdarasьƣa ətiʙ şura xьzmatьƣa kirgəndən soꞑ laricev, səl ətməj domʙas taşkəmyr sanaatьnьꞑ mərkəzii ьdarasьda işləv ycyn xarkovgə kamandirovka qьlьnadь. xarkovda laricev şu şəhər aqlar qolьƣa kirgən vaqtda qaladь. ukrajinada şuralar hakimijatь qurulƣandan soꞑ laricev məs'yl orьnlarda turьʙ, taşkəmyr sanaatь ьdarasьnьꞑ rajon upolnomocьnnьsь lavazьmьƣaca jetiʙ ʙaradь. 1922-nci jьlьn avgust ajьda laricev məskəvgə işləş ycyn kecədi.

xoş, laricevni şura pajtaxtьƣa tartqan nərsə nimə edi? laricev əzi ʙunƣa ьzah ʙeriʙ, krƶizanovskiiniꞑ şuralar qurultajьda iliktrləş toƣrьsьda qьlƣan dakladь, şu qurulьşьnьꞑ əzamət qulacь ʙilən meni şuncalьq əzigə çəziʙ qьldь, kii „əktəʙr ьnqьlaʙьnь qaʙul qьlьʙ“, işkə ʙerildim və gosplanda məs'yl iş alьʙ faalьjat kərsətə ʙaşladьm, dejdi. ʙьraq, dəvlət qaralavь və sod a'zalarьnьꞑ savallarь zorь ʙilən laricev, məskəvgə unь tartqan nərsə şura hakimijatь tamanьdan ətkəzilyvci sosializm qurьlьşьƣa əz kycini ʙeriş ycyn intiliş ʙolmaj, ʙəlkii şura hakimijatьnьꞑ jəni ьqtьsadьь sьjasat izidən ʙarьʙ ʙurƶuazija hakimijatьƣa əjlənişini ymid qьlьş ekənini əjtiʙ ʙerişkə məçʙyr ʙoldь. proletariat diktaturasьnьꞑ ьnqьlaʙьь hakimija'tь ʙolƣan şura hakimijatьƣa laricevc uqur dyşmən. laricev dəvlət kapitalizimi sistemasь qurulьʙ, ʙu halda sanaatnьꞑ ajrьm nəv'ləri (transport, jaqьş sanaatьnьꞑ ʙir qьsmь) ginə millilәşdirilişini istəgən edi. şu səʙəʙli 1926-ncь jьlьnь ʙaşьda laricev əziniꞑ ьqrar ʙolьşьca, anlь rəvişdə zərərkynəndəcilik işigə urьnƣan.

laricevdən, siz və „sanaat pərtijəsi“ əksil ьnqьlaʙьь əzgərişdən soꞑ əziniznniꞑ sьjasьь programmanizьь əməlgə aşьrьş ьstьqʙallarь qandaj fərz qьlar ediniz, deʙ soradьlar, prokuror krьlenko şu ʙilən ʙir vaqtda xudda şu savalnь ramzingə həm ʙerədi.

ramzin çavaʙ ʙeriʙ, əksil ьnqьlaʙьь əzgərişdən soꞑƣь ʙirinci dəvirdə hərʙii diktatura qurulьşь lazьm edi, dejdi. ramzinniꞑ fikricə hərʙii diktaturanь qu-

əktivligi və sьjasьь rьvaçlanьş dərəçəsi ьnqьlaʙ jьllarьda çydə zor əskənligidir. hərʙii diktatura ʙylarƣa, „jəni“ ьdaranь məhkəmləşgə zəmin tuƣdьrьş ycyn kerək ekən. əmma şu ьdaranь məhkəmləş ycyn işcilər sinfigə mənsyʙ aldьnƣь və eꞑ əktiv qьsmьnь, proletariat ьnqьlaʙьь avangardьnь, qьrьʙ ʙitiriş kerək ʙolur edi. ramzin gəpidən adaşьʙ, şu nərsəni qaralav və sod tamanьdan ysmə-yst savallar ʙerilgəndən soꞑƣьna ьqrara qьlьşƣa məçʙyr ʙoladь.

şundan soꞑ krьlenko əjʙdar laricevnьꞑ soraƣьnь davvam qьldьradь. ʙu kişi, əziniꞑ və „sanaat pərtijəsi“niꞑ əksil ьnqьlaʙь əzgərişdən soꞑ ikinci kyni-jaq hərʙii diktatura qurulьʙ, ʙurƶuazija işcilər sifidən qanlь qasas alaçaƣь muqarrar, deʙ ojlaƣanlarьnь əjtiʙ ʙerdi.

kalinnikov soraƣь

kalinnikov ramzingə və laricevgə sьjasьь savad dərslərini ʙerədi. „sanaat pərtijəsi“niꞑ, zərərkynəndəcilik və intervensijə vəzifələrini jaxşь ʙilgən şu rəhʙərləri, sodijalar və dəvlət qaralavьnьꞑ vəkilləri tamanьdan, hərʙii diktatura nimə, undan işcilər sinfi ycyn nimələr keliʙ cьqadь, deʙ ʙerilgən addьƣьna savallarƣa toƣrь çavaʙ ʙerə ʙilmədilər jakii çavaʙ ʙerişni istəmədilər.

kalinnikov krьlenkonьꞑ savalьƣa, soꞑra vьşinskii və antonov-saratovskiiniꞑsavallarьƣa çavaʙ ʙeriʙ toppa-toƣrь qujьdaƣьlarnь əjtədi: hərʙii diktatura muqarrar rəvişdə aq terrorƣa alьʙ ʙarьş lazьm edi. intervensijəcilər ƣalaʙa qьlƣan taqdьrda, şura hakimijatьnь tuƣdьrƣan və quvatlaƣanlarьnьn, jə'nii işcilərniꞑ ystigə aqdarьlar edilər.

sizdek, sьjasatdan uzaq turuvcь kişi, deʙ əjtədi krьlenko istihza ʙilən, şundaj dejdi. ramzindek kişi ʙolsa, hərʙij diktaturanьꞑ niməgə alьʙ ʙaraçaƣьnь tyzykkinə kəz aldьƣa keltirə almajdь.

— axьr ʙaşqaca qandaj ʙolьşь mymkin edi, deʙ ьzaxlajdь kalinnikov, ƣalaʙa qьlƣan intervensijəcilər ʙytyn ahvalьnьꞑ xoçajьnь ʙolur edilərky.

— deməkk, hərʙii diktaturьnь ʙaşqaca hər qandaj tə'ʙir qьlьş, sьjasьь munafьqlьq ʙolur edi, dejdidəvlət qaralavcьsь. kalinnikov hec səzsiz şunƣa kenişkə məçʙyr ʙoladь.

vьşinskiiniꞑ qattьq savallarьdan soꞑ kalinnikov, sьjasatdan taşqarь turьş degən nərsə, əsildə „sьjasьь maqsad ʙilən sьjasatdan taşqarь turьş“ edi degən haqьqatnь ь'tьraf qьlьşƣa məçʙyr ʙoladь. cynkii kalinnikov, eꞑ əşəddii kadet ʙolƣanьnь və qamaqqa alalьnьş vaqtьƣaca şuralarƣa qarşь ruhlanƣan ekənini sodƣa əzi əjtiʙ ʙerdi. əgər u kadetlar partijasьdan uzaqlaşьʙ „sollaşqan“ ʙolsa, ʙu partijjanьꞑ əktəʙrdə qozƣalan ketərgən proletariatnь jeꞑə ʙilməsligi səʙəʙliginə edi. kalinnikov alьь texnikə məktəʙi icidə, professorlarnьꞑ akademija zaʙastovkasьnь ujuşdьrьʙ nam cьqarƣan edi.

— ʙu zaʙastovka qandaj şьar astьda ujuşdьrьlƣan edi, deʙ sorajdь vişinskii.

— zaʙastovka şura hakimijatьƣa qarşь qaratьlƣan edi, deʙ çavaʙ ʙerədi əjʙdar.

sodijalar və dəvlət qaralavcьsьnьꞑ savallarьƣa çavaʙ ʙeriʙ kalinnikov əziniꞑ hər xьl şura myəssəsələridə qьlƣan işlərini myfəssəl ʙajan qьladь. ʙu kişi kəpkinə orьnlarda ʙolƣan. u hərʙii hava və kan əkədemijəsiniꞑ professorь ʙolьş ʙilənginə qalmaj, ʙəlkii mə'dən ʙaş ьdarasь qaşьdaƣь texnikə şurasьnьꞑ, ilmii-texnikə ьdarasь qaşьdaƣь ilmii komisijanьꞑ, dəvlət zakazlarь qomьtasьnьꞑ, gipromez texnikə şurasьnьꞑ həm a'zasь ʙolƣan. ʙu kişi gosplanƣa həm kiriʙ sanaat seksijasьnьꞑ rəjisi ʙolьʙ turƣan. əzigə kərsətilgən şuncalьq zor ьşancdan kalinnikov, keꞑ zərərkynəndəcilik ujuşdьrьş ycyn fajdalanьʙ kelgən; sanaat planlarьnь həmdə konsessijaƣa ʙerilәturƣan çajlarnьꞑ ispiskələrini, məmləkətniꞑ industrilənişini ʙuzuş və şu ʙilən intervensijəcilər fajdasьƣa xьzmat qьlьş hьsaʙь ʙilən tyziʙ kelgən.

krьlenko əjʙdarƣa jənə ʙir qьsьq saval ʙerədi: gosplanda, siznin sьjasьь ustanovkalarьꞑьzƣa kənməgən kişilərgə qarşь hərəkət qьlьş metodlarь toƣrьsьda nimə əjtə alasьz?

kalinnikov, gosplan sanaat seksijasьdaƣь mutaxassьslar kollektivi ʙundaj adьmlarƣa dyşmən kəz ʙilən qarajdь, deʙ ьqrar ʙoladь və seksijada işləş ycyn juʙarьlƣan 3 kommunistnьꞑ şu kii qol astьdaƣь kişilər tamanьdan qandaj qarşь alьnƣanьnь hikajə qьlьʙ ʙerədi.

29-ncь nojaʙir ertəngi məçlis

carnovskii soraƣь

hazьrƣь kyndə 62 jaşƣa jetkən, cьqqan zərərkynəndə profesor carnovskii məskəv unьveristitini və məskəv alьь texnikə məktəʙini ʙitiriʙ, ikki alьь məktəʙniꞑ diplo nьqa egə ʙolƣan kişi. pəlşa təʙəəsi ʙolƣanь ycyn unƣa car rusьjasь uzaq vaqtlar kəfidirə ьşƣal qьlьşƣa tosqnn ʙolƣan, şunƣa qaramasdan carnovskiniꞑ sodda ʙergən ma'lumatьƣa kərə u, car hykymətigə duşmanlьq saqlamaƣan. car hykyməti unƣa tosqun ʙolmaƣan. fevrəl ьnqьlaʙь unьꞑ jyrəgini qandajdьr əzgərişlər kytişi toƣrьsьda qara təşviş ʙilən toldьrƣan. carnovskii əktəʙir ьnqьlaʙьnь artьq dərəçədə duşmanlьq ʙilən qarşь alƣan.

carnovckii əziniꞑ zərərkynəndəlik işini 1927-nci jьlьnьꞑ kəkləmidə ʙaşlajdь. ʙu vaqtda u mə'dən sanaatьnьꞑ ilmii texnikə şorasьda işləj ʙaşlajdь. ilmii texnikə şorasьda zərərkynəndə xrennikov rəjis ʙoladь. carnovskii unьꞑ ʙilən ьnqьlaʙdan ʙurun zavudda işləgən vaqtdanaq tanьş ʙoladь. xrennikov ʙilən ucraşu, goja carnovskiiniꞑ taqdьrьnь həl qьladь. u zərərkynəndələr təşkilatьƣa a'za ʙoladь.

carnovskiiniꞑ çavaʙ ʙajanatь çydkəp tafsьlatlarnь acьʙ ʙerədi. carnovskii əziniꞑ zərərkynəndəlik işini 1927-nci jьlьnьꞑ kəkəmidənginə ʙaşlanƣan qьlьʙ kərsətməkci ʙoladь. unьꞑ kəz alьdьda ʙolьʙ jatqan həmmə açajьʙ hallar, ʙə'zi ʙir zavodlarnь tygətiş, ʙaşqa zavodlarnьꞑ işlərini toxtatьʙ qojьş, cьhazlardan natoƣrь fajdalanьş və ularnьꞑ həlak qьlьnьşь və ʙaşqalarnь carnovskii „axmaqlьq“ deʙ ʙajan qьladь. ʙu tərtiʙsizliklərni tekşiriş, əsligə tyşiniş, carnovskiiniꞑ vəzifəsigə kirməgən emiş. hazьr u, ʙu çihətdən, ʙujurakratlik kərsətişdəginə əzini əjʙdar qьlmaqcь ʙoladь. lekin qaralavcьlar tamanьdan ʙerilgən savallar ʙilən ʙaşь ʙerik kecəgə kiriʙ qalƣan əjʙdar sezidə davam qьlьʙ, tegişli kişilərniꞑ ʙunƣa ь'tьʙarьnь tartьşqa ƣьrazdanьq çyr'əti jetişməgənini gəpirədi. „men ʙir cetdə turdьm, mənə şunьꞑ ʙilən əzimni əjʙdar hьsaʙlajman“ dejdi.

ʙolaçaq mudahala toƣrьsьda. carnovskii ʙirinci dəf'ə xrennikovdan eşitkən. unda əjʙdər „məhəllii xalqnьꞑ jardamьdan ʙaşqa qandaj mudahala qьlьşƣa ojlanƣanlьƣь toƣrьsьda məs'ələ“ qojƣanьnь ʙajan qьladь. ʙunƣa xrennikov qarşь cьqqan. unda qarar ʙergən ekənlər, əməlgə aşьrьlar, degən.

ʙurƶuazija matʙuatь sod toƣrьsьda

məskəv sodь pərdəni kətərdi

s t o k h o l m, 29. „sosial-demokrat“ ismli danija gəziti çahan ahvalьnь təsvir qьlьʙ jazƣan maqalasьda, keləçək uruşƣa jaşьrьn tajjarlьq ʙarajatqanьnь tə'kid qьladь. gəzitəniꞑ əjtişicə: „məskəv sodь avropadaƣь jaşьrьn sьjasatьnьꞑ pərdəsini acьʙ qojdь“. „kəttə kapitalist konsernlarь, deʙ jazadь gəzitə, eski car qarzlarьnь və keꞑ rusijanьꞑ ʙajlьqlarьnь unuta almaƣanlьqlarьdan, hykymətlərni sssr gə qarşь uruş ʙaşlaş ycyn qьzьqdьradьlar“.

fransuz ʙurƶuazijasь sod toƣrьsьda indəməjdi

p a r i ƶ, 29. gəzitələrniꞑ kəpi məskəvdə əksil ьnqьlaʙcь zərərkynəndəcilər ystidən ʙolajatqan sod toƣrьsьda hec nərsə jazmajdьlar. radikallar gəziti „respyʙlik“ və „volonte“, məskəv sodьda əçnəʙi matʙuat vəkilləri ycyn kəttə orьn ʙerilgən ʙolsada, unda „jumanite“ muxʙьrьdan ʙaşqa fьransuz gəzetələridən ʙьranta vəkil joq, ʙu nərsə, deʙ jazadь kaşen, fransuz ʙurƶuazijasь ənə şu çançalli iş toƣrьsьda indəməj ətişkə qarar qьlƣanь ycyn dəlildir.

ь s t a m ʙ u l, 29. tyrkijə hykymətiniꞑ rəsmii gəziti „millijət“ sanaat pərtijəsi“ sodьnьꞑ sьjasьь əhəmmijətigə myfəssəl toxtaladь. məskəv triʙunalь, deʙ jazadь gəzitə, ʙə'zi dəvlətlər şu avantjuraƣa qatnaşƣanь dyrystmi ekənini tola kərsətişi zəryr.

eꞑ kəttə qorqьnc— fransija

r i m, 29. italija gəzitələriniꞑ kəpi „sanaat pərtijəsi“niꞑ sodь toƣrьsьda kəttə-kəttə xaʙarlarьnь ʙasьʙ cьqarajatьrlar. „livora faşista“ və „çornal italija“ „pravda“ və „izvestija“nьꞑ maqalalarьnь keltiriʙ, fransija və unьꞑ hərʙii ьttьfaqcьlarь ʙytyn jer jyzi ycyn eꞑ kəttə qorqьnc ʙolьʙ qalƣanlarьnь kərsətiʙ ətədi.

k a v n a s (kovno), 29. litva gəzitələri litva telegraf agentligi „elta“ nьꞑ „sanaat pərtijəsi“ sodьnьꞑ ʙirinci kyni toƣrьsьdaƣь xaʙarlarnь ʙasьʙ cьqardь.

fransijanьꞑ ʙəlini jaşьrьş ycyn tirişədi

v e n a, 29. ʙuxarestdan alьnƣan xaʙarƣa qaraƣanda, rumanija gəzitələri, ajnьqsa faşist matʙuatь, axrankanьꞑ ʙujruƣь ʙojьnca, şuralarƣa qarşь keꞑ kampanija acdьlar. rumanija matʙuatьnьꞑ kampanijasьnь, „sanaat pərtijəsi“ niꞑ sodь munasaʙatь ʙilən, keꞑ dajьralarnьꞑ dьqqatьnь fransijanьꞑ sssr gə qarşь intervensijə tajjarlaşdaƣь rəli acьşьlьşьdan cetkə syryş ycyn, dejdilər.

amrьqa ʙurƶuazijasь ojlanьʙ qaldь

n e v - j o r k, 29. amrьqanьꞑ ʙurƶuazija matʙuatь „sanaat pərtijəsi“ niꞑ sodьƣa kəttə orьn ʙerə ʙaşladь. sssr gə qarşь fitnə ujuşdьrьş favquladdə dərəçədə haqьqatƣa jaqьn deʙ hьsaʙlaş ʙilən ʙirgə matʙuat, ramzin və ʙaşqalarnьꞑ təvʙəsi ystidə çydə həm ojlanьʙ qaldь. amrьqa, qanada və meksikanьꞑ kommunist partijalarь ʙirgə xьtaʙnama cьqarьʙ, şu xьtaʙnamada sssr gə qarşь uruş qorqьncь ʙarlьƣьnь kərsətdilər və işcilərniꞑ şura ьttьfaqьnь hьmaja qьlьş ycyn caqьrdьlar.

imperialistlar quralsьzlanьş ƣa kənməjdilər

şura delegətsijasь quralsьzlanьş komisijasьƣa qatnaşuvdan vazkecdi

ʙ e r l i n, 29. ortaq litvinov tass nьꞑ ʙerlin muxʙьrь ʙilən musahaʙada qujьdaьƣlarnь əjtdi:

şura delegatsijasь, quralsьzlanьş konferənsijasьnьꞑ lajьhasь, deʙ ataluvcь nərsəniꞑ real myndəriçə ʙilən tolatьş ycyn azƣьna ymid ʙar caqda, kommisjanьꞑ işigə eꞑ faal rəvişdə qatnaşьʙ turdь. ʙьraq, şura tyzətişləri rəd qьlьnƣandan kejin, ʙytyn ymid joqaldь. 30 dəvləniꞑ vəkillərdən ьʙarat ʙolƣan şu kommisijanьꞑ ʙeş jьl vaqt ətkəziʙ işləgən konvensija lajьhalarь və hazьrƣь tysidə ьnsafsь cinovniklər tamanьdan ʙir həftə icidə işləʙ cьqьlьş mymkin ʙolƣan şu nərsə, quralanьşlarnь haqьqatan kəməjtirişdən kerə, qajtaƣa quralsьzlanьşlardan vaz keciş toƣrьsьdaƣь munazaralar ycyn ramka ʙola aladь.

şuralar ьttьfaqь əzi ycyn hec qandaj ьstьsnanь tələʙ qьlmajdь və qurallanьşlarnь ʙaşqa məmləkətlər ʙilən ʙərəʙər kəmajtiriş toƣrьsьdaƣь hər qandaj məçʙyrijətlərni hec səzsiz və toƣrьlьq ʙilən ʙəçərişkə tajjardьr.

şura delegatsijasьnьꞑ kommisja işləridən alƣan ymymii tə'siri qujьdaƣьca: əzləriniꞑ qurallanьşlarь san və sifət çəhətidən ystyn ʙolƣanlьƣь səʙəʙli çahan səhnəsidə kəttə orьn alƣan və əz hakimijətini saqlaş həm keꞑəjtirişkə intilgən ʙə'zi ʙir ʙyjyk dəvlətlər, əzləriniꞑ hərʙii quvatьnь zərrə qadar kəməjtirməslik ycyn məhkəm qarar ʙerdilər.

əziniꞑ milanƣa ʙarьʙ kelişi toƣrьsьda ortaq litvinov qujьdaqьlarnь əjtdi:

— şuralar ьttьfaqь ʙilən italija ortasьda 7 jьldan ʙojan quvatlanьʙ və məhkəmləniʙ keliyvci əz ara munasaʙatlar, şu munasaʙatlar və ikələ tamannь qьzьqdьraturƣan ʙəjnəlxalq məs'ələləri jyzəsidən tutьluvcь taşqь sьjasatƣa ikələ məmləkət rəhʙərləriniꞑ qaraşь toƣrьsьda fikr almaşuv ьhtьjacьnь tuƣdьrdьlar. avropa məmləkətləriniꞑ taşqь iş vəzirləri jьlƣa ʙir mərtəʙə və hatta undan həm tezrək ucraşaturƣanьnь ь'tьʙarƣa alƣanda, sssr taşqь işlər xalq komisarьnьꞑ, şuralar ьttьfaqь ʙilən rəsmiginə eməs, ʙəlkii haqьqь mu'tadьl diplomatija və ьqtьsadьь munasaʙatlarda ʙolƣan məmləkətləriniꞑ taşqь sьjasat rəhʙərləri ʙilən ucraşuvьda hec qandaj ƣajrь təʙi'ii nərsə ʙolmasa kerək edi.

ʙundaj ucraşuvlar faqat, tincpərvərlik nьqaʙь astьda şura ьttьfaqьnь jakii ʙaşqa dəvlətlərni jəkkə qaldьrьş və zə'ifləti ş ycyn intilyvcilərniginə ʙetinc qьlьşь mymkin. şura hykymətiniꞑ tinc-pərvərligi rəd qьlьnmajturƣan faktlərgə qurulƣandьr. unьꞑ ʙaşqa məmləkətlər ʙilən hər qandaj jaqьnlaşuvь faqat tinclik işigə xьzmat qьla aladь, xalas. tinclikniꞑ haqьqь dostlarьnь ʙundaj jaqьnlaşuv faqat xursand qьladь.

xьtaj qьzьl qoşunlarьnьꞑ sanь 1!omiꞑ

nankin qoşunь qьzьllarnьꞑ yhdəsidən cьqa almajdь

ş a n x a j, 29. xьtaj matʙuatьnьꞑ xaʙarьƣa qaraƣanda, cudeniꞑ qьzьl qoşunьda 60 miꞑ uruşcь ʙolьʙ, şularnьꞑ 30 miꞑi mьltьq ʙilən qurallanƣan. pantevil qomandasь astьdaƣь qьzьl əskərləriniꞑ sanь 50 miꞑ kişigə jetədi.

qьzьl əskərlər sьzansьь vьlajatьnьꞑ ƣarʙь qьsmьdaƣь şəhərlərni, lucii, lişin və suanfьn şəhərlərini aldьlar. nankin ucuvcьlarь majtojku, kongan va şişav şəhərləriniꞑ qьzьllar qolьƣa ətkənini ʙildirdilər. qьzьl qoşunlar canşaƣa hycym qьlьş ycyn zor ʙeriʙ tajjarlanmaqdalar. gəzitələrniꞑ kərsətişicə, qьzьl qoşunlar nankin qoşunьnьꞑ ilgəri hərəkətini qьjьnlaşdьrmaqdadьrlar. ʙular hər kyn dejərlik, canşa ʙilən xanqav ortasьdaƣь pojьzdlarnь toxtatadьlar.

şanxaj matʙuatь təşvişgə tyşiʙ „qьzьllar həmmə çajda jyrədilər, hykymət qoşunь ularnьꞑ yhdəsidən cьqa almajdь“ dejdi. tszьjansuv vьlajatьnьꞑ şьmalьda qьzьl ətrədlər dasigçavn şəhərini aldьlar. anxəj vьlajatьda luşan şəhərini 6 miꞑ qьzьl əskər ьşqal qьldь.

guvandun vьlajətьda şura hykyməti qurulƣan çajlarnьꞑ həmməsidə ʙytyn jer dьjqanlar ortasьda ʙəlingən.

„nart cajna dejili nevs“ gəzitiniꞑ xaʙarьƣa qaraƣanda, hunan vьlajatьdaƣь qьzьl qoşun jaxşь ujuşƣan. ular əz qollarьƣa kirgn şəhərlərdə tər iʙ ornaşdьrdьlar və hec qandaj talanƣa qojmajdьlar. gəzitəniꞑ əjtişicə'- qьzьl qoşun, nimə istəgənini çydə jaxşь ʙilgən və kommunist hykymətini quruş ycyn məhkəm qarar ʙergən kişilərdən ьʙarat“.

qьzьl qoşunnьꞑ xunanda pəjda ʙolьşь, pəjpində kycli tincsizlik tuƣdьrdь. ʙu jerdə kommunist hərəkətini, tez kynlərdə gansuv və şensii vьlajatlarьƣa tarqalaçaq deʙ ojlajdьlar.

يوق. مەركەزنىڭ رەھبەرلىكى ئۈست-
كىچە بارا ياتىر، مەركەزى تەشكىلات
وە مۇئەسسەلەرنىڭ بىرىنچى نەۋبەت-
دەگى ۋەزىپەسى رايونغا رەھبەر
لىكنى قەتئىلاشدىرىشدىر. بىزلەر بۇ
جەھەتدەن ئىتتىپاقنىڭ باشقا جۇم-
ھورىيەتلەرىگە قاراغاندا ئولارىراق
قارارىنىڭ ئىچىدە تۇرامىز. چۈنكى
بىزنىڭ رايونلارىمىزنىڭ خوجالىقى
ئاساسەن بىر خىلدىرىقدىر. پاخ-
تا رايونلارى كوپچىلىكنى تەش-
كىل قىلىب، ئولاردا پاختا ئاساسى
ماۋقىنى تۇتادى. ئاللا-دان رايونلا-
رىغا كىلسەك ھەم ئەھۋال شۇنداي.
چارواچىلىق رايونلارىدا ھەم ش
ھالنى كورەمىز. شۇنداي بولغاندان
كىيىن بىزگە مەركەزنىڭ رايونلارغا
رەھبەرلىكىنى سىنفلەرگە ئاجراتىش
بىگىلمەكدىر. شورا ساپلاوى مەنە
شۇ مەسئەلەلەرنى ئاساسى
مەسئەلە قىلىب قويىشى كىرەك. خو-
جالىق-سىياسى مەركەز بولغان
رايوننى مەكەملەش، بىرىنچى دەرە-
جەدەگى ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان
ۋەزىپەدىر.

پرولېتارچا چىنىققان پارتىيەنىڭ
باش يولى ئۈچۈن كورەشدە سىنال-
غان ياخشى كادىرلەر رايونلارغا
چوتانىلىشى، مەركەز ئۈستە ئولارنىڭ
ئىشلەرىگە تىيىشلى شەرتلەرنى
قەتئىمىنلەشى كىرەك. شۇنداي بول-
غاندا ئاساسى ۋەزىپەنى-خوجالىق
-سىياسى تۈزۈمىنىڭ مەركەزنى
رايونغا كوچىرىش ۋەزىپەسىنى ھەل
قىلامىز، بو ئىيسە قىشلاق خوجالىقنى
سوسىيالىزم ئاساسىدا قايتادان تۈزىش
ئۈچۈن، ھاقىقى كورەش، يايىلىسغا

ناۋىنى ئۆزگەرتىشنى تەئمىنلەش بو-
يب چىقادى.
پارتىيە تەشكىلاتلارى شورا ساپلاوى
بولىداغى ھەممە ئىشلەرىدە پارتىيە
نىڭ ئوما بىلەن ئالاقەبىلەرىنىڭ ھەم-
مىسىدىن كىبك رەوشدە فايدالانىشلارى
كىرەك. كەمبەغەل، ئۈيۈشمەلەرى، كوم-
سومول، كوپېراتسىيە، كەمبەغەللەر
گورۇپپەلەرى وە كەمبەغاللار ئۈيۈش-
مەسىنىڭ يەچەيكەلەرى ھەممە قىش-
لاقدا شورالار ھۆكۈمەتىنىڭ مەھكەم
سۇيانچىقى بولغان كولخوزچىلار بۇ-
تۈن فرونت بويىنچا سوسىيالىزم
ھۇجۇمى ئۈچۈن كورەش ئەتىرافىدە،
ئاپپاراتغا كوللىكتىپلاش وە شو ئە-
ساسدا مۇشتومزورلارنىڭ سىنف
بولىب، ياشاۋىنى ئۆزگەرتىش كورەشى
ئەتىرافىدە تەشكىل قىلىنىشى كىرەك.
مۇشتومزورلار شورا لار ساپلا...
ھازىرغى كەمپانىيەسىدە، ئۆزلەمەسىلەك
زەربەنىڭ ئاچچىغىنى ئوز ئۇستلەرىدە
ئانىشلارى كىرەك.
مەھەللى پارتىيە تەشكىلاتلارى
وە شورالار بولشېۋىكلىك ئەوز ئارا
ئانقىدىنى وە پرولېتارىيات خالقچى-
لىقىنى كىڭەيتىرىشنى تەئمىنلەشلە-
رى كىرەك. ئەوز ئارا ئانقدى وە
پرولېتارىياب خالقچىلىقنى
كىڭەيتىرىش، شو را لا ر نىڭ
ئۈتون ئىشلەرىنى تېكشىرىۋگە ياردام
بېرىشى لازىمدىر. پارتىيە يەچەيكە-
لەرى قايتادان ساپلاولارنى ئامانىڭ
ھاقىقى ئىشتىراكىدان ئاشقارى ئوت-
كەزىش ھەرەكەتلەرىگە قاتتىق زەربە
بېرىشلەرى كىرەك. بىزلەر ئەوز ئارا
ئانقىدىنى وە پرولېتارىيات خالقچىلى-
قىنى كىڭ رەوشدە بايىب، ئولارنى
چىكەرەلەش ھەرەكەتلەرىگە قارشى
قاتتىق كورەشىۋ بىلەن بىرگە، سىنفى

ھەم ئىسلەمەن چىقارماسلىقىمىز كىرەك.
سوسىيالىزم قورۇلىشىنىڭ بۈتۈن دۇش-
مەنلەرى شورالار ھۆكۈمەتىنىڭ ئىم-
تىيازىنى ئۆشىرىش ئۈچۈن ئوز ئارا
ئانقىدان وە پرولېتارىيات خالقچى-
لىقىدان فايدالانىشغا ھەرەكەت قىلىب
كىلورلەر. شو سەبەبلى شورا-
لارغا ساپلاو ئالدىدان وە ساپلاو
ۋاقتىدا ئىشلەردە ئەكسىل ئىنقى-
لابى ئونسورلەرنىڭ بۈتۈن ھەرەكەت-
لەرىگە زەربە بېرىش وە ئولارنى ئاش-
كارالاش ئۈچۈن پرولېتارىيات
جەمائەتچىلىكىنى سەفەربەرلىك قىلىش
كىرەك.

شورالارغا ساپلاولار، پرولېتار-
يات وە مىھنەتكەش ئاممانىڭ سىنف
لەرى پارتىيەمىز ئەتىرافىدە 16نچى
قۇرۇلتاينىڭ قارارلارىنى وە .... دە
سوسىيالىزم قورىش پروگراممەسىنى
بەجەرىش ئەتىرافىدە زەربەلى رەۋشدە
بىرلەشكەنىنى يەنە بىر مەرتەبە كور-
سەتەچەكدۇر.

پارتىيەمىز ئوڭ وە «سول» ئوپ-
پورتونىستلارنى ئاشكارالاپ، ئوڭ
ئاغماچىلىق پلاتفورماسىغا تېكمەزلە-
كەن ئوڭ-«سول» ئىتتىفاقى تۈزەلمىش
ئونامەنى بىلەن ئىككى فرونتدا
كورەشنى كوچەيتىرىب، مەملەكەت-
مىزدە ئاساسى خەۋپ بولغان ئوڭ
ئاغماچىلىققا زەربە بېرىشنى ئىلگە-
رىلەتىپ داۋام قىلدىراجاق.

شورالار، ۋ ك پ (ب) نىڭ رەھ-
بەرلىكى ئاستىدا بۈتۈن ئىشچىلەر
سىنفى وە مىھنەتكەش دىيقان ئام-
ماسىنىڭ ياردامى بىلەن پرولېتار-
ياتنىڭ مۇزەففەرىيەتلى ھۇجۇمنى
تەئمىن قىلار وە مەملەكەتىمىزدە
سوسىيالىزم قورۇش ئىشىنى ئەمەل-
گە ...

تاشویقات پویېزدیمز سوفخوز-لاردا

ئوز ئىمكانىيەتلەرىدەن فايدالانماغان «خوجا ئاباد»

یوتقلار قوچاغىدا

«خوجا ئاباد» سوفخوزی ئەنجەن-گوش ئاقتا بولىنىڭ گوزەل مەنزەرەلی جایىغا ئورنلاشقان. ئاترافی قارلی ئاقلار بىلەن ئورالغان دەلەگە یایلغان. سوفخوزنىڭ مەكانی ئوزىنىڭ مەنزەرەسی وە ساف هاواسی بىلەن ئاوروپانىڭ شۋیتسارىيەسىنی ئېسلەتەدىر.

شۇلدای چىرایلی تەبىعەت قوچاغىداغی یېرلەر، هارللاب ئاققان سۇۋلار، مىۋەلی باغلار ئېلگەری سەنخابی دېگەن بایغا قارار ئېدی، ئوكتەبىر ئىنقىلابی سایەسىدە بۇندا 24 نچی یىلدا سوفخوز توزىلدی.

سوفخوز ئوت باسقان بىرلەرنی تاهلانىق باغلارنی، باسماچیلار خاراب قىلغان بىنالارنی تىكلەب، 300 هېكتەر بىرنی بو یىل 1488 هېكتەرگە یېتكىزدی.

سوفخوز بىر نىچە یىللار قولدان قولغا كوچىب، شۇ یىل فىرقەلە ئوز پىلادا گوستورگ ئىختىیارىغا ئوتدی وە مىوە-پالەزچىلق سوفخوزی بولىشغا قادام باسدی.

سەمخاپدان وایران بولىب قالغان 26 هېكتەر باغ ئىچىندی 30 هېكتەردەن ئاشىرلیب تىكلەندی؛ بو یىل كوزدە 820 هېكتەر تاك ئوتقازلاپاتىر.

سوفخوزنىڭ هازرگی مىۋەلەری جودە باخشی سىفەتلی مەملە بازارىغا چىققاندىر.

سوفخوزنىڭ قىزىل ئالمالاری، باخشی چىقارىدغان قاوونلاری، بىتتەسی بىر پولی كەرمەلەری قىزىل مەسكەو، لېنىنگراد، تولا، تاشكەنت سانارلرنی ئىشچیلەر كوپیرەتىفكە واگون واگون جونالدی. عموممەن سوفخوز ئىشچیلەر مەركەزلەرنی مىۋە، سەبزەوات بىلەن تەئمىن قىلىشدا كوزگە كورىنەرلىك جای ئالىش ئوچون چالىشا یاتىر.

یوتقلار ئېچىدەگی جىنایەتلەر

سوفخوز ئەلبەتتە ئېلگەری یارادی یوكسەلەدی، ئونىڭ ئىيگە كارلئىكىدە ئالماسلق یوتقلاری مول.

بىراق...

بىراق، زەرەر كوزەتلەنگەكە یېتب بارغان چاتاقلقلاری هەم ئاز ئېمەس.

زەرەر كوزەتىلەدی پاختادان باشلاندی. كوكلام ئالدىدان سوفخوز 50 هېكتەر پاختا ئىككەچی ئېدی، ئۇز پىلادا گوستورگ 200 هېكتەرگە پلان بىردی. سابىق ئەنجەن ئوكروگ ئىيكىن كومىسيەسى باشىدا 559 هېكتەر، كېيىن 600 هېكتەرگە نورمە بىردی، ئەنجەن ئوكروگ پلان كومىسیەسىنىڭ قىشلاق خوجالق سىكسیەسىدەگی فیلیمونی دیگەن شاخس 1000 هېكتەر پاختا ئىككىشگە بۇیۇردی.

كوكلام واقتىدا شۇندای سەكرەشلەر، پلان بىلەن ئوینشلار ئەنەعەسىدە سوفخوز كەرەك بولىب قالدی. چونكی سوفخوز ئوزىنىڭ 50 هېكتەری بىلەن «قاناعەتلانىب» ئاشىقچا تاییارلانمادی، پلان مىڭ هېكتەرگە سەكرەب چىقسا هەم بۇنغا كوچ ئمرەكتەر، ئات-ئۇلاو، وە باشقا زەرۇر نەرسەلەرنی تاییارلاش چارالاری كورىلمەگەندەن باهار كوتەلەدی.

سەۋەی سوفخوزدان ئمرەكتەرلەر، كاتمرپىلرلەر برلەسە هەم، ئۇلار یاقۇۋ ماتىرىيالارنی یوتاییرب، 56 ئاتىنىڭ 22 نەسی ئەنجەندەن كەرەسەن ئاشىش بىلەن ئاوارا بولدی. هەیدەلگەن بىرلەرنی ئېكىش كېچىكىب، نەتىجەدە 750 هېكتەر بىرگە چىكىت ئېكىلدی.

چاپىقنی سوفخوز ئىبلەی ئالمادی، سوغارشنی ئېكىشنىچە ئوتكەزە بىلمەدی.

«جوجەلەرنی كوزدە سانايدیلار» دېگەن ماقال بوینچا، قولدان بویلرلغان بهارنىڭ كوزی كیلدی. شەرتنامە بوینچا سوفخوز 36000 پوت پاختا بىروشی كېرەك ئېدی، بىراق...

بىراق، 8000 پوتقا تولغازا ئالمای توربدی.

— سەبەب؟

«سەبەب» شۇكی، 250 هېكتەر بۇزۇلەی كوكەرمەدی. 500 هېكتەرنىڭ پاختاسی موعتەدىل هساب قىلغاندا 270 هېكتەرگە توغرىلاندی.

270 هېكتەردەن 8000 پوت حاسىلات مولجەللەندی. ئونی تېرب ئالپشرش موددەتلەری ئوتب كېتسە هەم، پلان 80 پىرەسەنتدەن ئاشقان ئېمەس.

هەقىقى ئەهوالنی ئويلاماي توزب 600-1000 هېكتەردان زەدە نەبروچىلەر وە ئوزەدە نيەتنی بەجەرە ئالماوچىلاننىڭ باشىرب قالاسلقلاری كېرەك. ئەلبەتتە!

ئەگرەنومنىڭ ئېيكى يوزلىگی

پاختا پلانىنىڭ شۇندای خورجىللەشىب، سوفخوزنىڭ كولخوز وە یەككە خوجالقلارغا پاختا مەسەلەسىدە عەكس تاشویقاتچی بولىشغا ئەنجەن ئوكروگ ئىيكىن كومىسیەسیگیلەر هەممە فیلیمونفلار بىلەن قاتاردا سوفخوزنىڭ سابىق ئەگرەنومی زەخەر چىنكونىڭ كەتتە قەدەمی بار.

بو كىشی ئوزىنىڭ هاخسی ئوچون پاختاغا سەرف قىلنغان پول وە كوچلەرنىڭ كوپ كېتىشگە 36 مىڭ ئورنىغا 8 مىڭ پوت ئالىشغا سەبەبچی بولدی. چونكی كوكلەمدە ئۇزىلگەن ئەكتەدە سوفخوزنىڭ پەكی بىرلەری پاختا ئوچون یارالی دیب قرل قویدی.

زەخەر چىنكو سوفخوزدان كېتب، جەلە قودوق رایون ئەگرەنومی بولغانىدان سوك 17 نچی ئوكتەبىردە توزگەن ئەكتىدە، بىرلەر پاختا ئوچون نایاب، فاقات ئوزۇمزار، هەم دانلی ئېكىنلەر ئوچونكىنە قولای دیب تاپدی.

بونىڭ جازاسىنی زەخەرچىنكو ئەلبەتتە تارتاجاق. عموممەن پرولیتار سودی بۇنداغی زەرەرلەك نیچە یوز مىڭ سوملارغا یېتكەننی حسابلاب، ئوزىنىڭ حوكمنی چىقارور.

ساناعات مالیە پلانی بەجەرىلمەدی

سوفخوز پاختا بىلەن بىرلىكدە باشقا پلانلارنی هەم بەجەرمەدی. مەسەلەن 49 مىڭ پوت بىدە ئورنىغا 25 مىڭ پوت ئالدی. چونكی بىرنچی ئوروشی كېچىكتىرلگەندەن بىدەلەر ئاپاپی سمنگەری قاتىب قالدی. شونىڭ ئارقاسىدا ئىكىنچی ئورولاتورغان بىدەلەرگە قورت توشىب كەسەلگە ئوچرەدی. ئوچۇنچی ئوروب ئالىشغا بىدە قالمادی، كەمەدە 4-5 ئورولشی لازم بولغان بىدەلەردەن ئېكی ئوروش هەم كوكلەگەندىك چىقمادی.

53 مىڭ كیلوگرام بوغدای ئالىنشی كېرەك بولسا هەم، 31 مىڭ كیلوگرام ئالىندی. 320 مىڭ كیلو گرام پامدالاری ئالمناسدان قالب 83 مىڭ بولدی. 19 مىڭ كیلوگرام ئوپلانغان ماشدان 3 مىڭ كیلوگرام ئالىندی.

كەرتوشكەلەر قول بىلەن بوغدای سىپشكە ئوخشاب ئېكىلدی. بىرلەری هەم یامان ئېدی. بىر قادالی كەرتوشكە ئېكمەسە هەم، پاكىزلیق مەیدەلكنمەدەگی كەرتوشكەلەر ئوپلاندی. ئۇلاردان هەم 51 مىڭ كیلو گرام ئورنىغا 32 مىڭ كیلوگرام حاسىل بولدی.

ئىشچیلەر سەفەربەر قىلنماغان

سوفخوزدا یاپپاسىغا ئوپېرلەشلارنىڭ سەبەبی سەناعەت-مالیە پلانی ئاتراقىغا ئىشچیلەرنىڭ سەفەربەر قىلنماغانلىغىدر. بو هاقدا سوفخوزنىڭ رەهبەرلەری ئویلاب كورگەن ئېمەسلەر، سەناعەت-مالیە پلانی ئىشچیلەر یىغىلىشىدا فاقات تاشویقات پویېزدىنىڭ تەشەببوسی بىلەنكىنە قویىلدی.

ئىشچیلەر عامماسىنی سەفەربەر قىلىشدا راباچكوم جودە بوش، راباچكومدا ئىشلەوچی یوسوپوف كەسەبە یولی بىلەن سەناعەت-مالیە پلانی ئوچون كورەشنی یىغىشتىرب قویىب، ئىشچیلەرگە دوق قىلمش، «ناقلەردەگز مېنم قولىمدا، خالاسام، هەیدەب یوبارامەن، خالاسام ئىشلەتەمەن» دیب یوروشدەن باشقاغا یارامایدی.

ئىشچیلەر ئورتاسىدا ئىجتىماعی موساباقا، زەربدارلیق دیگەن ئىش ئوسوللارنی ئېشىتكەن ئېمەسلەر. بو هاقدا ئولەرگە توشىندىروچی بولماغان.

ئالاف-بىلىم، ئىشلەرنی جورنالارنی ئىشچیلەر جودە كەم كورەدرلەر، قىزىل چایخانادا بىتتە هەم گەزیتە یوق. كینو، تیاتىرو كەبی كوكل ئاچىشلار یوق دیسەك بولادی. مەدەنی-سیاسی ئىشلەرگە ئىشچیلەرنی سەفەربەرلەك قىلىشغا زەمین كەتتەدىر.

یەچییكەدە ئوسىش یوق

سوفخوز یانىداغی یەچییكەدە 8 تە حەقىقی وە 5 تە كەندىدات بار. لیكین ئولارنىڭ فاقات 3 تەسىگینە پرائیزۋودستوا بىلەن باغلانغان. ئالغانلاری مودیر، زافخوز وە باشقالار. یەچییكەدە تەبیعی ئوسىش یوق. پەرتیەلەرنىڭ ئارتىشی فاقات چېتدەن كیلوچیلەر حسابىغادر.

یەچییكە پرائیزۋودستوا ئىشلەرى بىلەن شۇغللانمەیدی. پاختا هاقىدا بىر-ئېیكی مەسەلە كوردەگەن، لیكین مەئموریەتكە عائد ئىشلەرنی قاید قىلىشدان ئوتمەگەن.

سوفخوزداغی كەمچیلكلەرگە ئىچب ئانقىب قالوچی بولسا، ئو كىشی دەررو فرقالارنی ئىستمەزا قىلوچی وە گرۇهباز بولب تاپلادر. بو بىلەن سوفخوزدا بوغلغان ئانقىد یىنە سىقىلادر.

یەچییكەگە رایون فرقومدان بوبارلەن قوللانما وە قاغازلار ئوقلماسدان، ئىجرا قىلنماسدان یاتادی. چونكی سوفخوزدا ئوزبىكچە بىلەگوچی كیشی یوق، دیب سەر كاتىب باهانا قىلادر.

شۇ كوزگەچە یەچییكەدە 16 نچی ئوزولتاینىڭ قىشلاق خوجالقی مایتادان قوروش هاقداغی قاراری ئىشلەب چىقلغان ئېمەس، ئو قارارنىڭ بارلىغىنی سەركاتىب بىلمەیدی. قارار باسىلغان گەزیتە كەتبلار هەم سوفخوزدا تاپىلمایدی. ئىشچیلەر عامماسی ئېسە بو قارار بىلەن تانش ئېمەسلەر.

سوفخوزنىڭ ئاترافداغی قىشلاقلارغا كولخوزلارغا تەسیری بو قىلەی یوق. بوخەلتىرىیەسی 3-4 ئای ئارقادا قالیب، ئەهوالنىڭ ئاینىاسی بولا ئالمایدی.

ئىشچیلەرنىڭ عوموری یەغلشی بو هاللارگە ئېچمنب، رەهبەرلەرنىڭ بوشلقلارنی، ئىشچیلەردەن چیتلەگەنلەرنی ئەیتب، پاختا مەسەلەسىدەگی عەبەجدارلارنىڭ جاوابكە تارتلىشلارنی تەلەب قىلدی.

ر. لوتفی.

خوجا ئاباد.

كەمبەغەللەر ئاراسىداغی ئىشلەرنی كوزدەن كېچیرەمز

كەمبەغەللەرگە ئېعتىبارسز قاراشلارنی توگەتش

ئوچون بارچا ئوپپورتونیستلارنی، تورەلەرنی، قاریندش-ئوروقچیلارنی، باهاناچیلارنی ئىش باشىدان ئالب تاشلاش كېرەك

پەرتیە دیریكتیفیگە ئوكلق مۇناسەبەتلەری

ئورتا ئاسیا بیوراسی وە ئوز كومپەرتیە مەركەزقوم قارارىغا ئاساسەن 20 نچی نويەبىرگەچە كەمبەغەللەر كونفیرەنسیەلەرنی ئوتكەزش، كەمبەغەل وە بەترەكلەر عامماسىنىڭ دیققەتنی پاختا یىغش وە غاللا تاییارلاش كامپانیەسىنی مۇۋافقیاتلی رەوشدە ئوتكەزش نامانغا قاراتش لازم ئېدی. ئەمما بەعزی تەشكیلاتلەر كەمبەغەللەر ئورتاسىدا ئىشلەشنی یولغا قویىش ئېمەس، بەلكم كەمبەغەللارنىڭ چاقرلب ئوتیملغان رایون كونفیرەنسیەلەرنی نارقاتش بىلەن مەشغوللانادلار.

بېشئاریق رایون كەمبەغەللەرنىڭ كونفیرەنسیەسی پلان بوینچا 15 نچی ئوكتەبىردە چاقرلغان بولسا-دا، رایكوم كونفیرەنسیەنی دارهال توختاتدی. 19 نچی كونی چاقرلغان ۋاقتدا رایكوم یەنە توختاتب قویدی. شۇ بىلەن بېشئاریق رایون كەمبەغەللەرنىڭ كونفیرەنسیەلەری ئوز ۋاقتدا ئوتكەزلمەدی، رایون پەرتیە تەشكیلاتلەری بو كونفیرەنسیەنىڭ مۇۋەففەقیەتلی ئوتكەزلشی باراسىدا یولباشچیلق قىلش ئورنىغا كونفیرەنسیەنی نارقاتش بىلەن ماشغول بولدی.

بەعزی جایلاردا بوندان هەم ئوتوك مەنزەرەلەرنی ئوچراتش مومكن. جۇملەدەن ئەندیجان رایون پاختا سایوزنی ئالایق. بۇندا رایون كەمبەغەللەر كونفیرەنسیەسىگە داقلادچی قالب دیممەتری دیگەن كیشی بیلگیلەنگەن ئېدی. بىراق دیممەتری داقلاد قىلمشدان باش تارتدی. شۇ بىلەن كونفیرەنسیەنىڭ روزنامەسیغا قویلغان مەسەلەنىڭ بوزولشغا باش سەبەبچی بولدی.

سولتان ئاباد رایونىدا ئېسە، كەمبەغەللەر ئىشكە ئاچمقدان-ئاچمق ئوكلارچا قارایدلار. رایون كوپیرەتسیە تەشكیلاتلاردا كەمبەغەللەرنی كوپیرەتفلەشدیرش وە كوللیكتیفلەشدیرش ئاراسىدا هىچ قاندای فوند تەشكیل قىلنمادلار. كەمبەغەللارنی ئوز فوندلاریدان ساردق چاقالقچا فایدالانتىرماغانلار.

قشلاق شوراسىنىڭ رەئیسی ئوز ئوكەسیگە یاققان

قارا داریا رایونىدا كەمبەغەللەر ئورتاسىدا ئىشلەش هاقدا مەركەزقوم وە ئورتا ئاسیا بیوراسىنىڭ قارارلاری عەمەلگە ئاشرلمادی.

رایون بوینچا 20 قشلاق شوراسىدا كەمبەغەللەر یەچییكەسی بولسا-دا قانچا ئاعزا بار، یەچییكەلەردە كەلەر بار؟ بونی هازرغاقادار هیچكم بیلمەیدی.

كەمبەغەللەر تەشكیلاتىغا رایون تەشكیلاتلاری جودە هەم ئېعتیبارسزلارچا، ئوتوك ئوپپورتونیستلارچا قارایدلار. بۇنىڭ ئوچون كەمبەغەللەر تەشكیلاتنىڭ خادملارىغا رایون ئىجراقومنىڭ بولەگەن ماشینیستكە بىلەن (3 كىشكە) بیرلكدە بىتتە ئوستال بیرلەگەننی كورسەتش كفایە قىلادی.

هازرغا قادار شورا وە خوجالق ئىدارالاری قاشىدا كەمبەغەللەر گروهی تەشكیل قىلنمادی.

رایون كوپیرەتسیە ئىدارالاری، كەمبەغەللەرنی كوپیرەتیفلەشدیرش باراسىدا یېتەرلەك ئىش قىلمادلار. كەمبەغەللەر فوندسىدا 19560 سوم بولغانی هالدا، بۇندان فەقەت 28 نەفەرنە كەمبەغەل فایدالانغان، خالاس. كوپیرەتسیە ئىدارالاری ئاعلار هەم بو فوندنی كەمبەغەللەرنی فایدالانەدرماغانلار.

پەستدەن یوقاری كوتەرلگەن كەمبەغەللەرگە یاردام وە رەهبەرلك یوق. جۇملەدەن بېری، كېچك چیمیان قشلاق كەمبەغەللەر یەچییكەسىگە ئورتاق جوروبۇۋە سایلانغان بولسا-دا، بۇنىڭ ئىشكە هیچكم یاردام بیرمەدی. هانتاكی قشلاق شوراسىنىڭ رەئیسی ئیشەوەرادی. كەمبەغەللەرنىڭ مەجلسلەرنی چاقرش ئېمەس، بەلكم مەجلس چاقرش ئوچون مېندەن ئیجازەت ئولینشی كېرەك، دیب كەمبەغەللەر ئىشكە توسقونلق قىلب كیلەدی.

رایون ئىجراقوم قاراری بىلەن شۇ قشلاقداغی بىر تیكرمەن كەمبەغەللەرگە فایدالانش ئوچون بیرلگەن ئېدی. بىراق، قشلاق شوراسىنىڭ رەئیسی ئیشەوەرادی، مەنە شۇ تیكرمەننی زورلق بىلەن كەمبەغەللەر قولیدان تارتب ئالب، ئوز ئوكەسیگە بیردی.

بو رایوندا كەمبەغەللەر ئىشكە تیسكەری قاراب، عەمەلدە مۇشتومزورلار تیكرمەننكگە سوز قویب ئوتك ئوپپورتونیزم باتقاقغا باتدلار.

نور موحەممەدیف

«قوللانمانی یوقاتب قویدق»

فرغانە رایونىدا هەممەسی بولب 19 تە كەمبەغەللەر یەچییكەسی وە 80 تە كەمبەغەللەر گوروهی بولب، 2808 تە ئاعزا بار.

رایون وە قشلاق تەشكیلاتلاری، كەمبەغەللەر ئىشكە یاردام وە رەهبەرلك قىلمایدلار. شونىڭ ئوچون هەم پاختا یغمداش، سالدق توپلاش، زایوم تارقاتش كەبی موهم كامپانیەلەر ئەترافیكە یېتەرلك سەفەربەرلككە ئالنماغان.

كەمبەغەللەر ئورتاسىدا ئىشلاش ئوچون رایون یاردام قومیتاسی بیر كیشنی بیرگەن بولسا-دا، ئېكی كون ئوتمەسدەن چاقرب ئالدی. رایون كولخوز سایوزی ئېسە «بىزنىڭ كەمبەغەللەر ئورتاسىدا ئىشلەشب بیرەتورغان ئادامیمز یوق» دیب باقرایب تورب ئالدی.

رایون كوپیرەتیف ئىدارەسی قاشداغی كەمبەغەللەر گروهىگە یاردام یوق. كوپیرەتیف ئىدارەسی كەمبەغەللەر ئورتاسىدا ئىشلەش ئوچون قوللانمالار بیرلگەن بولسا-دا، ئو قوللانمالارنی عەمەلگە ئاشرمش ئېمەس، بەلكم ئولار «قوللانمانی یوقاتب قویدق» دیب باهانا قىلادلار.

كەمبەغەللەرنی كەمپەنیەلەرگە ئىشتیراك ئېتدرش ماقسادیدا زەربدار بیرگەدەلەر تەشكیل قىلنغان بولسا هەم ئولار فاقات قاغاز ئوستىدە گینە قالب كیتدی.

مەمەجانف.

كانیبادام ئوتك كوچەدە

كانیبادام رایونىدا بەترەك، كەمبەغەل وە ئورتا حاللار عامماسی، كولخوزغا ئامان ئاقا باشلادلار. هازرغا قادار رایون كولخوز سایوزغا كولخوزلاشونی تەلەب قىلب 500 تە عەرزە توشدی. بىراق، رایون كولخوزداغی هەمۋاكرانلەر، بو تولقوننغا پەنجە ئاراسىدان قارادلار.

رایون پەرتیە تەشكیلاتی، بو كولخوزلاشو تولقوننغا یولباشچیلق قىلش مەسەلەسیدە ئوتاقا نی قىلدی. شونىڭ نەتیجەسیدە 1542 خوجالق ئوییشكەن «ئوراشملی» كولخوزىغا 43، «ئىستالین» كولخوزىغا 36 تە، «ئازادە» كولخوزىغا 12، «كەلەجەك» كولخوزىغا 9، «حاجیبایف» كولخوزىغا 7 تە عەرزەلەر هازرغا قادار كورىلگەن ئېمەس. هانتاكی، كوی قازییان قشلاق شوراسی یاپپاسغا كولخوزلار شۇ هەرەكەتدە بولغانی هالدا، بونغا یولباشچیلق یوق.

ئولوغنەزەر ئەحمەدیف.

* *

یوقاریداغی مەنزەرەلەر، ئایرم رایونلاردا ئوتك ئوپپورتونیزمنىڭ عەمەلدەگی كوریشلەری بولب، كەمبەغەللەر ئاراسىدا ئىشلەشكە وە كولخوزچیلق تولقوننغا ئېعتیبارسزلق بیرمەسلك بىلەن مۇشتومزورلارغا عەمەلدە یان باسا یانقلمقلارنی كورسەتەدی.

رایون پەرتیە تەشكیلاتلاری، مەنە بۇنداغی هونوك هاللارنىڭ سادر بولماسلغی ئوچون كوچلی پەرتیە وە مەحنەتكەشلەر عامماسىنىڭ دیققەتنی هازرغی مەسەلەلەر ئاترافىغا توپلاش، پەرتیەنىڭ باش یولدان زەررەچە چیتكە ئاییقچیلارغا قارشی رەحمسز سوروەندە كوروش ئالچشغا قارانشلاری زەرور.

Şuralarnь qajtadan sajlav kəmpənijəsi cinəkəm ammavьь kəmpənijə bolsьn

ئوزبیكستان مەركەزی ئىجراقومنىڭ قاراری بوینچا، شورالارنی قایتادان سایلاۋغا تاییارلانش كەمپەنیەسی قشلاق رایونلاردا دیكەبرنىڭ بیرنچی یارمسدان، شەهەر شورالاردا دیكەبرنىڭ ئىككینچی یارمسدان باشلانب، سایلاۋ ئىشلەری كوكلام ئېكىش كەمپەنیەسیگەچە تامام بولسا كېرەك.

ئوتكەن سایلاۋلاردان بویان ئىككی یىل ۋاقت ئوتدی. ئوتكەن سایلاۋ كەمپەنیەسی ئىشچیلەر سنفىنىڭ وە ئونىڭ رەهبەرلكی ئاستىدا شەهەر وە قشلاق مەحنەتكەش عامماسىنىڭ سیاسی ئاكی وە ئەكتیفلكنىڭ ئوسیشی بیلگیسی ئاستىدا ئوتدی.

مەملەكەتیمز ئیچیدەگی كېسكنلەشكەن سنفی كورەش پرولیتاریاتنىڭ وە مەحنەتكەشلەرنىڭ بۇتون كوچنی پەرتیەمز تیوۋرەگیگە و.ك.پ.(ب) نىڭ باش یولی ئەترافیكە سەنائەلەشتیرشنىڭ بولشیۋیكلك سوراعەتی ئوچون، سوفخوزلار، ماشینا-تراكتر ئیستانسیەلەری وە كولخوز توزش ئاساسیدا قشلاق خوجالقنی سوسیالیزم ئاساسیدا قایتادان توزش ئوچون كورەش ئەترافیكە بیرلەشدركە یول ئاچدی.

ئوتكەن سایلاو كەمپەنیەسی پرولیتاریات دیكتاتوراسىنىڭ ئىدارالاری - شورالارنی مەحكەملەدی. پەرتیە، كومسومول قاتلاوی ئاشدی. شورالاردا ئىشچی، بەترەك، كەمبەغەل وە ئورتا حال دیهقانلارنىڭ سالماغی ئوسدی. ئىشچی وە دیهقان خاتن

سایلاودان بویان ئوتكەن ئىككی یىل مەملەكەتیمزنىڭ بۇتون بەشەرەسینی كېسكین رەوشدە ئوزگەرتدی. سوسیالیزم قورولشنىڭ ئاساسی بازاسی بولغان ئاغر سەناعەت، خوسوسەن مەكینەلەدی. یېڭی سەناعەتنىڭ ئاینقسا عامماوی ئیستهلاك ئیشیالاری ئیشلەب چىقارادرغان سەناعەتنىڭ ریۋاجلانش سوروعەتلەری تەئمنلەندی. قشلاقدا كەمبەغەل وە ئورتا حال عامماسنىڭ كولخوز هەرەكەتی زور بیرب كېتگەیدی وە هازر كەمبەغەل وە ئورتا حال خوجالقلارنىڭ تەخمینەن ئورتدەن بیر قسمی كولخوزغا ئوییشكەننی كورەمز. ئىشچیلەر سنفینىڭ وە عموممی شەهەر - قشلاق مەحنەتكەشلەرنىڭ ماددی، مەدەنی وە مەعشی ئاهوالی كوب دەرەجە یاخشلاندی.

ئىشچیلەر سنفی و.ك.پ.(ب) نىڭ رەهبەرلكی بىلەن مەنە شو یوتقلار ئاساسیدا مەملەكەتیمزدە كەپیتەلیزمنىڭ ئیلدیزنی قاتعی سورەتدە یولب تاشلاشغا وە مۇشتومزور - كەپیتەلیست عونسورلارنىڭ ئیكسپلوئاتورلق مەیلنی چیكەرەلش سیاسەتدەن یاپپاسغا كوللیكتیفلەش ئاساسیدا مۇشتومزورلارنىڭ سنفی بولب یوقاتش سیاسەتیگە كوچدی.

هازر شورا سایلاو كەمپەنیەسی بیش یللقنىڭ ئوچۇنچی یلی باشلانغان ۋاقتدا پرولیتاریاتنىڭ بۇتون فرونت بوینچا كەڭەیتیلگن سوسیالیزم هوجومی وە مەملەكەتیمزدە سنفی كورەشنىڭ یەنە

كەسكینلەشكەن شارائیتیدە ئوتەجەك. مەنە شو مۇناسەبەت بىلەن شورالارنی قایتادان سایلاو ئایرم سیاسی ئەهەممیەتكە ئېگە بولدی.

هەممە كەسەبە ئوییشمەلەرنىڭ نەوبەتدەگی وەزیفەلەری هەندەن عیبارەتدر: كەم ئالدرمەزدا توزغان شورا سایلاۋلارى ئولار سوسیالیزم ئىشچیلەر سنفینىڭ مەحنەت غایرەتنی كوتەرشنی تەئمنلەدلەری، كەسەبە تەشكیلاتلارنىڭ هەممە ئىش شەكللەری وە ئوسوللارنی یەڭی باشدان قورشلاری كېرەك. عامماوی ئىشلەرنی كېڭەیتب، ئىجادی تەجربەلەرنی ئورتاقلاشونی تەشكیل قىلب، سەناعەت - مالیە پلانی ئوچون كورەشدە عامانىڭ ئىشتیراك ئیتمشغا ئیگە بولارمز، قیینلقلار بىلەن كورەشدە ئیلگەری هەرەكەتنی یەنەدە تیزلەتشكە مۇوەفق بولارمز:

ئوتكەن ئیككی یىل ئیچیدە ئوزبیكستان ئىشچیلەر سنفی ئوز كومپەرتیەسینىڭ رەهبەرلكی بىلەن سوسیالیزم قورولشی وە قشلاقنىڭ مۇشتومزور - بای عونسورلەرنىكە هوجومدە هەم كوبگینە یوتقلارغا ئیگە بولدی.

هازر بۇتون پاختانىڭ 85 پیرەسەنتی هوموملەشكەن سەكتور (سوفخوزلار، كولخوزلار) قولیدا. بیر ئالای رایونلار پەرتیەنىڭ باش یولی ئوچون كورەشدە یاپپاسغا كوللیكتیفلەشكەن رایونغا ئیلندی.

سوسیالیزم ... یەكی كارخانالاری - قادرییە ئیسسەممتىنستروی، راۋات خوجا، توتو-اچیلق فابریكەسی وە باشقالار سالىنا یاتر. سوفخوز وە كولخوز قورولشی هەم كېڭەیب مەحكەملەنەكدە. شو ئاساسدا مەحەللی پرولیتاریات مایالاری ئوسب مەحكەملەندی. ئىشچیلەر سنفی وە مەحنەتكەش دیهقانلارنىڭ ماددی وە مەدەنی - مەعشی ئاهوالی یاخشلاندی. شو بیلەن ئوزلەگینەمنىڭ توغری مەللی سیاسەتی ئاساسیدا عموممی مەجبوری ئیبتیدائی تەعلیم ئوتكەزلدی.

هازرغی سایلاو كەمپەنیەسی پەرتیە ئىشچیلەر سنفی، وە قشلاق مەحنەتكەشلەری عامانی: تەنجلیق وە س-س-س نىڭ مۇدافەعە قابلیەتنی مەحكەم قىلب قوشونیمزنىڭ ئوروش تاییارلغمنی یەنەدە كوتەرش، كوارتالنىڭ سەناعەت - مالیە پلاننی توگەل بەجەرش ئوچون كورەشكە تەشكیل قىلشی كېرەك.

بو ئایرم كوارتال بیش یللقنىڭ هەل قىلوچی ئایرم كارخانالار یوكیمدە بولغان ئوپیرلشلارنی قاپلاش، ئوچون یللنىڭ سەناعەت - مالیە پلاننی بەجەرشنی تەئمنلەیجەك. شونىڭ بىلەن سەنعەتلەشدیرش وە عمومی ... سوسیالیزم زەربەچیلكنی یەنەدە ... كېڭەیترش، مۇقابیل سەناعەت، ئیسك ... یاپپاسغا كوللیكتیف ... پاختا تاییار ... ئوز ۋاقتدا توگەل ... بایلقلارنی وە پول ... سوسیالیزم قورولشغا

... نىڭ مۇشتومزور - بای عونسورلەرنىكە قەتعی هوجوم قىلش، یاپپاسغا كوللیكتیفلەش ئاساسیدا مۇشتومزورلارنىڭ سنف بولب یاشاونی توگەتش، رایونلارنی مەحكەملەش، عوموممی ئیبتیدائی تەعلیم، مۇتەخەسس كادرلار تاییارلاش، ئەیرە ئوتمەزدەگی بیورۆكراتزمنىڭ ئىلدزینی قورۋتش، ئولارنىڭ ئورنىغا سنفی جیهەتدەن چینقان وە سینالغان كادرلارنی تانلاش وە پەستدەن كوتەرش ئوچون كورەشكە سەفەربەرلك قىلش كېرەك.

شورالارنی قایتادان سایلاو بىلەن باغلق بولغان مەنە بو وەزیفەلەر فەقەت هەممە پەرتیە، شورا، كەسەبە وە كومسومول تەشكیلاتلارنىڭ ئوز ۋاقتدا تاییارلانشلاری وە بۇتون ئیعتبارنی شونغا بیروشلەری بىلەنگینە بەجەرلشی مومكن. شو سەبەبلی سایلاوچیلارنی سایلاو كەمپەنیەسیگە تیك كوب مقداردا تارتش مەقسەدی بىلەن كېڭ عامماوی ئىشلەرنی یایش كېرەك. بو مەحنەتكەشلەرنىڭ شورا سایلاودا 100 پیرەسەنت ئیشتیراك قىلشنی تەئمنلەیەجەك. شورالارغا سنفی چەت عونسورلەرنىڭ، زەرەر كوزەندەلەرنىڭ، تولك وە «سول» ئوپپورتونیستلارنىڭ بای - مۇشتومزور عونسورلەرنىڭ ئیشلەب چیقارشداغی دەنگكەسلەرنىڭ، سوسیالیزم قورولشنی بۇزوچلارنىڭ شورالارغا كیروب ئالشلارغا قارشی قاتعی كورشنی تەئمنلەیەجەك.

ئایرم رایونلاردا پاختا وە غاللا تاییارلاشنی باهانا قىلب، شورا سایلاوغا تاییارگەرلك ئىشلەرنی كېچیكتیرشگە هەم كیرشلمەگەن. بو باهانالار توپپا باهانالاردر. ئولارغا چیك قویش كېرەك. مەحەللی پەرتیە تەشكیلاتلاری شورالار سایلاۋنىڭ تیك موهم سیاسی كەمپەنیە ئیكەنلكنی، مۇشتومزور - بای عونسورلەرگە كوسكن هوجومنىڭ، پاختا، غاللا ئوچون كورەشنىڭ، قشلاق خوجالقنی كوللیكتیفلەش یولداغی ئىشلەرنىڭ ئیك كوچلی قوراللی بولغانلیقنی ئیسلەردە توتشلاری كېرەك.

ئوكروگلەرنىڭ توگەتلشی مۇناسەبەتی بىلەن ئالدمزداغی سایلاودا قشلاق شورالاری وە رایون ئیجراقوملاری عالاهدا ئەهەممیەتكە ئیگە بولادی. شو سەبەبلی هەممە مەركەزی شورا تەشكیلاتلاری قشلاق شورالاردا بولغان رەهبەرلكلەرنی یەكدەن بیر مەرتەبە تیكشرب چیقشلاری كېرەك. قشلاق شورالاری كوندەن-كونگە كەتتە ئەهەممیەتكە ئیگە بولا بارادلار، ئولار قشلاقدا هەممە مەدەنی، مەعاردی وە ئیجتیماعی - مەعشی مۇئەسسەسەلەرگە رەهبەرلك قىلشلاری، بیر فوندلارنی ئیدارە ئیتمشلەری، ئولاردان تەوری فایدالانشنی تەئمنلەشلەری كېرەك. مەئموری شورا ئیداراسیدان تیك قویی ئیداراسی بولغان قشلاق شوراسی ئوزنىڭ بۇتون ئیشلەرنی ئەساسی وەزیفەگە - قشلاق خوجالقنی سوسیالیزم ئاساسیدا یەكدەن قورش وەزیفەلەرگە مۇوافق قلب توزشی كېرەك. قشلاق شوراسی قشلاقنىڭ مۇشتومزور عونسورلەری بىلەن كورەشنىڭ باشیدا تورشی، كوللیكتیفلەشنىڭ هاقیقی یولباشچیسی وە مۇشتومزورلارنىڭ سنفی بولب یوقالاونی ئیگەتش ئەترافیدە تەشكیلاتچی بولشی كېرەك.

... مەحكەملەنگەن ۋاقتدا مەنە شو وەزیفەلەرنی بەجەرە ئالاجاقلار. شەهەر پرولیتاریاتىنىڭ عەمەلی یاردامی مەنە شوندا كېرەك. پرولیتاریات شەهەری هازرغی شورا سایلاو كەمپەنیەسیدە بو یاردامنی هەممەدەن بورون قشلاق شورالارنی سنفی چیت عونسرلەردەن تازالاشدا كورسەتشی كېرەك. قشلاق شورالاری پرولیتاریات كادرلەری، كەمبەغەللەر وە ئەكتیف كورەشچیلەر كولخوزچیلار وە سوسیالیزم قورولشدا سادق بولغان ئورتا حال دیهقانلار هسابیغا سنفی جیهەتدەن مەحكەملەنشی، سایلاوچیلار عامماسی بىلەن یاقندان باغلانغان ۋاقتدا قشلاقنىڭ هەممە خوجالق - سیاسی قورولشنىڭ سیاسی حاملی تەشكیلاتچیسی بولورلار.

لیكن قشلاق شورالارنی مەحكەملەش وەزیفەسی رایونلاردان بیر چیتدە توروب حەل قىلنمایاجاق. رایون خوجالق وە سیاسی ئیشلەرنىڭ مەركەزیگە ئایلانشی كېرەك. بولسا هەم، بیزنىڭ ئوزبیكستاندا حالی بو نام فەقەت قاغاز ئوستدە كەنەدر. بیزلەر هەلیهەم مەركەزدەن كیلگەن وەكیللار ئارقالی ئیش قیلامز. ئولار كوب واقتدا بۇتون رایون تەشكیلاتلاری ئەیلەندەدرور. بونغا غاللا، پاختا تاییارلاش ئیشلەری دەلیل بولا بیلەدی. رایون تەشكیلاتلارمز مەنە بو وەزیفەلەرنی یوزلەری مۇستەقل رەوشدە بەجەرە ئالمایدلار. چونكی رایونلار هازرچا كوچلی ئیشچیلەر بىلەن مەحكەملەنمەگەن. مەركەزی تەشكیلاتلارنىڭ ئیسە كوزلەرنىڭ رەهبەرلەككە لەرنی مەئموری - خوجالق بولنش...

ئیلغار مۇساباقاچیلار ئورنه‌ککه قالاقلار ییته‌ککه ئالینسین

مۇساباقاداش «ئورتاق» فابریکه‌سینینگ حسابی

«ئورتاق» ئه‌مه‌کی فابریکه‌سی ئیتتیفاق مۇساباقاسیغا کیریشکه قول قویدی. مۇساباقا شه‌رتله‌رینینگ بجه‌ریلیشی ئوستیده‌ن ره‌هبه‌رلیک قیلیش ئۆچۆن 12 کیشیده‌ن عبارات ئیشتاب سایلاندی.

فابریکه ماللارینینگ سان وه سیفه‌ت ئامانلارینی کونه‌ریش، سه‌ناعه‌ت ـ مالیه پلانینی ئارتیغی بیله‌ن بجه‌ریش یولیدا تسیخله‌ر بویینچا کیپ تاشۆیقات مه‌جلیسله‌ری ئۆتکه‌زیلدی.

فابریکه‌ده 100 نه‌فه‌ر ئیشچی هه‌م خیزمه‌تچیله‌رده‌ن عبارات گ. پ. ئۇ. ئامیدا زه‌ربه‌چیله‌ر گورووهی تۆزیلدی. بۇ گورووهنینگ عه‌مه‌لی تاشۆیقاتی نه‌تیجه‌سیده 250 ده‌ن ئارتیق ئیشچی، خیزمه‌تچی وه مۇته‌خه‌سسیسله‌ر هه‌م ئۆزله‌رینی زه‌ربه‌چی حسابلاپ 5 یه‌للیق پلانینی 4 یه‌لدا بجه‌ریش، خوجا'لیق پلانینی ئه‌دا قیلیش ماتسادیدا ئۆزله‌رینی بوش ییللیقینینگ ئاخیریغاچا فابریکه‌گه بیرکیتمه‌ردیله‌ر. ئالدینیدا یۆره‌تۆرغان تسیخله‌ر کیتیده قالغانلارینی ییته‌که‌لیب ئیلگه‌ریکه ئارتیش ئۆچۆن «زه‌ربه‌چیله‌ر کونلاری» ئیعلان قیلیندیلار. ئیشلاب چیقاریشداغی نوقسانلارینی ییه‌ریش ئۆچۆن زه‌ربه‌چیلیک وه ئیجتیماعی مۇساباقا ئارقالی تسیخله‌رده قیزغین ئیشلار ئالیب باریلدی.

هه‌ر ئون بیش کۆنده بیر مه‌رته ئیشلاب چیقاریش کینگه‌شله‌ری ئوتکه‌زیلیب ئیشلاب چیقاریشنینگ جاری مه‌سئه‌له‌لاری بۆلاردا کوپ ئیشچی ـ خیزمه‌تچیله‌رنینگ قاتناشوی بیله‌ن موزاکه‌ره قیلینماقادیر.

ئیشچی ته‌ئمیناتیدا قاتار بونقلارنینگ بولغانلیغی شۆبهه‌سیزدیر. (ئاشقانه وه پاییق دوکانچه‌له‌ر ئاچیلماسین).

بیرلی ئیشچیله‌ر ئورتاسیدا ئاقارتۆ ئیشله‌ری مۆۋافاقیه‌تلی ئه‌تته‌جه‌لورگه ئیریشکه‌ن بولساهه‌م پارتیه، کومسومول یاچه‌یکه‌له‌رینینگ جانلی ره‌هبه‌رلیکی بیله‌ن ماختانا ئالمایمیز.

فابریکه‌ده ئیشچیله‌رلی په‌سه‌قده‌ن یۆقاری کونه‌ریش، بیرلی ئیشچیله‌ر ئورتاسیدا مه‌ده‌لی ئیشچیله‌ر تاییارلاش، ئیجتیماعی مۇساباقا وه زه‌ربه‌چیلیکنینگ کیپ ره‌وشده ئۆچ ئالیب کیتیشی سایاسیدا ئونه‌میش مه‌وسیمیده سه‌ناعه‌ت ـ مالیه پلانی 113 پروسه‌نت بجه‌ریلدی.

لیکن بیرلی پرولیتاریات ئاییارلاشیدا بیر مۆنچا یۆتیقلار بیله‌ن ئیشلاب ئیتتیفاق مۇساباقاسیغا ماختانا ئالارلیق بیر قاتار یۆتیقلار بیله‌ن کیرمه‌کده بولغان «ئورتاق» فابریکه‌سی موهیم بیر جه‌بهه‌ده یه‌نیک که‌مچیلیککه ئیگه‌دیر‘کی ئۇ هه‌م بولسا قیبراق قیشلاغی ئوستیده‌ن ئالغان ئاتالیق ۋه‌زیفه‌سینی ئارقا پلانغا ئاتتیملیدیر.

شۇنینگده‌ی بیرلی ئیشچیله‌رنی هه‌م ئیشچی خاتینقیزلارنی پارتییه، کومسومول سه‌فله‌ریگه تارتیش ماسه‌لیسیدا فه‌خر قیلا ئالمایمیز.

بیز «ئورتاق» ئیشچیله‌ری ئیتتیفاق مۇساباقاسیغا کیریش بیله‌ن شۇندای ئاییارلانماقدامیز، ئیندی مۇساباقاغا کیرگه‌ن باشقا کارخانه، فابریکه، کولخوز، سوفخوزلار مۇساباقا شه‌رتله‌رینی قاندای بجه‌ره‌یاتقانلیقلاری توغریسیدا «قیزیل ئوزبیکستان» سه‌حیفه‌له‌ریده حسابات بیرسینله‌ر‐چی؟

غ. ب.

juqumlь kəsəllər systləşə jatьr

nojaʙrnьꞑ ikkinci on kynidə şəhərdə juqumlь kəsəlliklərnin sanь ʙir munca kəmajə ʙaşladь. ʙukyndə ʙruşnoj tif ʙilən kəsəl ʙolucьlar 185, qьzьlca ʙilən 26 və defterit ʙilən kəsəl ʙolucьlar 29 tədir.

kynlərnin savьв və ymymən qьş jaqьnlaşuvь səʙəʙli juqumlь kəsəlliklərinin tarqaluvь pəsəjməkdə. lekin kejingi kynlərdə şəhərdə sepnoj tif kəsəli tarqalьşь xavifь tuqьldь. ʙu kəsəl ʙilən ɵktəʙrdə 1, nojaʙirnьꞑ ʙirinci 10 kynidə ʙir kişi aƣrьdь. pojьzlarda həm sepnoj tif ʙilən aƣrьƣan kəsəllər yşləndi. əgər sepnoj tif kəsəli ʙoşlansa çydə qattьq rəvişdə və favquladda tezlik ʙilən tarqalaçaq. şu səʙəʙli hazьrda-naq ʙu kəsəlnin aldьnь alьş caralarьnь kəry zəryr.

kynlərnin savuşь munasaʙatь ʙilən kejingi kynlərdə grep kəsəli qattьq tarqaldь.

ʙ. ə.

şora sajlav aldьdan

şəhər rajonlarьda iş syst

taşkentdə şora—hьsaʙat sajlav kəmpanijəsini etkəzyvgə tajjarlьq ʙaşlanьв şəhər və rajon kəmisijələri aldьda hər xьl kəmisijəcələr təşkil qьlьndь. lekin iş, təşkilat dəvridən nərigə etkən eməs. rajon kəmisijələr hьsaʙat kəmpanijəsi aldьdan etkəzilətyrƣan taşvьqat kəmpanijəsigə tegişli dərəçədə tajjarlьq kərmədilər. kəsəʙə təşkilatləri ʙolsa həligəcə ʙu myhim kəmpanijənin əhəmijətini tyşynməgənlər rajon kəsəʙə təşkilatləri—sajlav kəmisijələri məçlislərigə ɵz vəkillərini juʙarmajdьlar. kəmisijəgə a'za qьlьв ɵz vəkilini ʙerməgən rajonlar həm ʙar.

lenin rajonьda təşkilat məçlisi etkəziliʙ taşvьqat təşkilii və xuquqsьzlarnь tekşiryv kəmisijəcələri tyzyldi və vəzifələrni taqsьm qьlьndь. taşvьqat kəmpanijəsini etkəzyv ycyn plan tyzylə ʙaşlandь. lekin asasьь iş həli ʙaşlanƣan eməs. mə'ryzələr etkəzyv ycyn çajlar ʙelgiləş, rajon kəsəʙələr şorasь plinymidə mə'ryzə qojьş kəʙi ʙə'zi əməlii caralar kerilsə həm, ʙularnь qanьqarlьq deʙ ʙolmajdьr.

stalin rajonьda 11 a'zadan ьʙarat rajon sajlav kəmisijəsi təşkil qьlьnƣanьƣa ikki həftə ʙolƣan ʙolsada şu kyngəcə təşkilat məçlisi etkəzilgən eməs. kəmisijəcələr təşkil qьlьnmaƣan, vəzifələrni taqsьm etilməgən. sajlav kəmisijəsinin işci apparatь tyzylməgən. ʙu rajonda hazьrƣaca sajlav kəmisijəsinin işlərini rajon ьçraqom rajon apparatь ʙaçariʙ kelədir, kim ʙu əlʙəttə təʙiii eməsdir. rajonnьꞑ karxanalarьda va ʙirləştirilgən məhəlqomlarьda məçlislər etkəzyv, rajonnь ucastkalarƣa taqsьm qьluv, rajon şorasьnьꞑ hьsaʙatьnь tyzyvgə tajjarlьq kəʙi işlər ʙaçarilsə həm ʙu caralarnь sajlav kəmisijəsi tamanьdan rəsmiləştirilgən apparat eməs ʙəlki, rajon ьçraqomь (sajlav kəmisisijə a'zalarь) işciləri tamanьdan ʙaçarilgən.

proletar rajonьda 2 mərtəʙə təşkilat məçlisi etkəziliʙ əməlii işkə ʙaşlandь. nəvʙətdəgi oltьrьşda—rajonnь ucastkalarƣa taqsьm qьlьв, mə'ryzəcilər ʙelgiləv kəʙi məs'ələlər kəriiəçək. mərkəz ьçraqom ʙrigədəsi rajon sajlav kəmisijəsinin işləri və planlarь ʙilən tanьşьв qanьqarlьq deʙ tapdь. rajonda işkə zərʙə ʙerə jatqan ʙir ahval ʙar, kim ʙu—rajon sajlav kəmisijə a'zalarьnьꞑ tez—tez kyndə ɵzgərtiliʙ-alьştьrьlьв turuvьdьr. əgər ʙundaj ahval davam qьla ʙersə, kəmisijənin işləri jaxşь və jola nətiçə ʙerməjəçək. rajon kəsəʙə şorasь həligəcə kəmisijəgə ɵz vəkilini ʙergən eməs. ʙu həm işkə ancə zərʙə ʙerə jatьr. ʙundaj kəmciliklərgə cegərə qojьв, rajon kəmisijələrinin faalьjatьnь tə'min qьluv zəryr.

ɵktəʙir rajonьda rajon sajlav kəmisijəsi 19 nci nojəʙrdə işkə ʙaşladь. rajon ycyn iş planь tyziliʙ plan jyzəsidən işkə ʙaşlandь. hazьr hьsaʙat kəmpanijəsigə tajjarlьq kərilə jatьr.

ymymən şəhər rajonlarьda şora hьsaʙat—sajlav kəmpanijəsigə tajjarlьq syst ketə jatьr. ʙu myhim sahada qat'ь ʙurulьş jasaʙ işlərni çanlantьrьş zəryr.

ئورتا ئاسیا تیمر یولیدا

ئیشچیله‌ر ته‌کلیفینی سیققانلار سودغا

ئورتا ئاسیا تیمر یولیدا ئیشلاب چیقاریش کینگه‌شینینگ قارارلارینی وه ئیشچیله‌رنینگ ته‌کلیفله‌رینی ئیعتیبارسیز قالدیریش عادی بیر حالغه ئایلانگه‌ن.

ئیشلاب چیقاریش کینگه‌شله‌ریده‌ن ئوتکه‌ن به‌عزی بیر جۆده قیمه‌تلی ته‌کلیفله‌ر بیر نیچه ئایلار بویینچا ئه‌مه‌لگه ئاشیریلمایدی.

مه‌سه‌له‌ن سامارقاندا بیر ماشینیست پارازوزلارنی ئیسسیق خالدا یۇۋیش توغریسیدا 10 مه‌رته ته‌کلیف کیرگیزدی وه هه‌ر بیر مه‌رته‌به‌سیده بۇ ته‌کلیف، نیمه ئۆچۆندیر ئیشلاتیلمه‌دی.

ترانسپورتداغی تمریووگا ئیشتابی ئیشچیله‌ر ته‌کلیفینی وه ئیشلاب چیقاریش کینگه‌شه‌له‌رینینگ قارارلارینی بجه‌رمه‌گه‌نلیکده عه‌یبدار بولغانلارنی سودغا بیریش ئۆچۆن یوللار دوریکسییه‌سیگه بۆیۇروریبالارنی تاپشیریشنی ته‌کلیف قیلدی.

کراسنوۋودسکیده ماللارنینگ یاتیب قالیشی

ر.ك.ئی. خالق کومیسسارلیغی ئورتا ئاسیا وه‌کاله‌تینینگ کومیسسیه‌سی کراسنوۋود لیمانینینگ ئامبارلاریدا کوبه‌دان بۆیاقی یاتقان یۆکله‌رنینگ بارلیغینی ئاچدی. بۇندا 8 واگون گه‌زله‌مه‌، 80 یه‌شیک چای، جۆده کوپ که‌ره‌سوت، دیهقانچیلیق ئه‌سبابلاری هیچ بیر خۆجه‌تسیز یاتادی. به‌عزی بیر یۆکله‌ر مای ئایدان بویان یاتیبدیر.

یۆکله‌رنینگ ساقلانیشی بۇ ماللارنینگ ئوغرلانیشیدان قالماسلیغینی ته‌ئمینله‌نمه‌یدی. قیمه‌تلی نه‌رسه‌له‌ر بیر نیچه مه‌رته‌به ئوغرلانغان.

ئامباردا یه‌نه یۆکی بولماغان خوجه‌تله‌ر هه‌م تاپیلغان. مه‌سه‌له‌ن، 30 یه‌شیک ئاپاق کیمیه‌نینگ خوجه‌تی بار‘ ئوزی یوق ئاپاق کیمله‌رنینگ یوقالغانلیغی یاکی کیلمه‌سده‌ن قالغانلیغی ئانیقلانماغان.

کراسنوۋودسکیده ماللارنی خوجه‌تسیز قابیل قیلیش عادی بیر نه‌رسه بولیب قالغان.

taşkəmir kanlarьƣa jəꞑi temir jol ʙutaqlarь

ʙьnakarlьqƣa jardam qomьtasьnьꞑ kejingi oltьrьşьda, orta asьjada taşkəmir kanlarьƣa temir jol ʙutaqlarь etkəziş, ʙaşlanƣan işlərni tezlətiş və ʙuzulƣanlarьnь jaxşьlaş toƣrьsьda məs'ələlər keriliʙ, əməlii caralar ʙelgiləndi.

caralar çymləsidən ʙiri, ʙytyn jəꞑi ʙьnakarlьqdaƣь kəsəʙə işlərini ʙьnakar işciləri şəklidə ʙirləşdiriʙ, təşkili jol ʙilən iş ajьв ʙarьş, [ʙytyn iş usullərida, „tyrksiʙ“ təçriʙəsidən fajdalanьş və ʙaşqalar.

mehnət komisərliginin orta asьja vəkalətigə, tezlik ʙilən pərtijə a'zalarьdan 14 tə təçriʙəli ençener və texniciski işcilərni səfərʙərlik jolь ʙilən alьв orta asьjaƣa jəꞑi qurulьş işlərigə juʙarьlьşь təklif qьlьndь.

ʙaqьş—kək janqaq ʙutaqlarьnь quruş və ʙu ʙьnakarlьqda işlərni tez syr'ət ʙilən ʙaçariş ʙunьꞑ ycyn kerəkli əşjalarnь jetkəziʙ ʙeriş ycyn hazьrdan-aq 250 tə jyk ərəvələrini səfərʙərlikgə alьnьşь lazьmlьƣь qьrƣьzьstan xalq komisərlər şorasьƣa tə'kidləndi. traktir sentir həm 6 tə jyk traktiri ʙeriş kerək. orta asьja temir jol ьdarasь kerəkli jaqacvə temir əsʙaʙlar ʙilən tola tə'min etiş kerək.

jardam qomьtasь, hər ajda 600 tonna jem həşək taşьв ʙeriş ycyn kerəkli jyk taşьş ərəvələri ʙilən tə'minləşgə lazьmь caralarnь kərdi.

narkomtorg vəkaləti, ʙutaqlar ʙьnakarlьƣdaƣь işcilərni, hər xьl sanaat mallarь ʙilən tez həm vaqtьda tola tə'minləş kerək. şy ʙəraʙar hər ʙir işcigə 300 grəmdən az ʙolmaƣan mьqdarda gəşt, 700 grəm gərүc, jaƣ və ʙaşqalar ʙilən avqat mallarь həm ʙerilgən ʙoluvь lazьm. ʙulardan taşqarь narkomtorg vəkilligi orta asьja temir jol ьdarasьnьꞑ, ʙutaqlarda işləjətkən 600 işci ycyn ajaq kijimləri və ʙaşqa nərsələrgə ʙergən zəjəfkəsini qanьqarlьq dərəçədə tə'minləş lazьm.

orta asьja temir jol ьdarasьnьꞑ deriksijəsigə, ʙytyn ʙutaqlar ʙьnakarlьƣь ycyn lazьm ʙolƣan platforma həm vagonlarnь vaqtьdan kecitkirməj tezdən orta asьja temir jol qurulьşьƣa ʙeriş və ʙu nərsələrni ʙytyn lenijələr ʙojьnca ьçra qьlьş məs'ylijəti jykləndi.

pərtijə, kəsəʙə, komsomol və ʙaşqa ʙytyn ьçtьmaь təşkilatlar, ʙu jəꞑi qurulьşlarƣa alaqadar vəzifələrni jaxşьlaв ʙaçarişləri lazьmdьr. və raʙocьlar arasьda kyndəlik sьjasatnь çiddii syrətdə aꞑlata ʙarьş, ʙularƣa iş tərʙijəsini ʙerə ʙarьş caralarьnь kəriş kerək.

raʙocilar arasьda, ьçtьmaь musaʙaqa zarʙdarcьlьq işlərini əməlgə aşьrьlьв, ʙytyn qurьlьş işlərini ɵz myddətidə tygətiş jyzəsidən ʙytyn caralarьnь kerilişi mətluʙ.

hər tamanьdan 3—4 sətir

◆ metəlistlər sajuzьnьꞑ orta-asьja qomьtasь, mintədən az ʙolmaƣan işciləri ʙar kəttə karxanalarda ʙir jьlьq myddət ʙilən pəstidən kətəriləçək işcilər qorslarь acьşƣa qarar cьqardь.

◆ metəlistlər sajuzьnьꞑ orta-asьja qomьtasь aldьda işcilər ycyn kənsyltətsijə ʙьjurasь təşkil etəturƣan ʙoldь. ʙьjura təçriʙəli inçiner, texnik və ьxtьsaslь işcilərdən təşkil etiləçək.

◆ orta asьja dəvlət paraxodcьlьq ьdarasь taşkəntdə ьxtьsaslь suv tranьsportcьlarь tajjarlav qorsь acaturƣan ʙoldь. qorsƣa 100 təcə jerlilər qaʙul etiləçək.

◆ jaqьn kynlərdə orta-asьjaƣa rezinə trestinin maxsus ekispiditsijəsi kelədi. ekispiditsijə orta-asьjanьꞑ kəycək əsdiriş mymkin ʙolaçaq çajlarьnь tekşirəçək.

◆ ʙirinci jənvərgə taşkəntgə 1500 tədən ьʙarat kəttə ʙir pərtijə vьlasapedi keləçək. ʙular faqat vtьlasafed məçʙyrijeti tolavьnь vaqtьda—tola tapşьrƣan kişilərgəginə ʙeriləçək.

◆ ɵzʙekistan ʙədən tərʙijə alьь şorasь, ɵzʙek tilidə ʙədən tərʙijə məs'ələlərigə ajьd ammavьь ʙir rьsala ʙasьв tarqatəçaq.

◆ ɵzʙekistan ʙədən tərʙijə alьь şorasь, ʙirinci jənvərdən ʙaşlaв ɵzʙekistannьꞑ ʙytyn rajonlarьda kəlxoz ʙədən tərʙijəciləri ycyn ʙaşьqlar tajjarlav qorslarь acaçaq.

◆ ɵzʙekistan jer işləri xalq kəmisərligi farƣana vadьsьnьꞑ taƣlьq jerləridə 1931 nci jьl jazьda 430 hektar majdanƣa ərcə kecətzarlarь təşkil etəçək.

◆ dəvlət prəkərərligi 8 tə ьdaranьꞑ məs'yl rəhʙəri həm kəssirlərini çavaʙgərlikkə tartdь. ʙular, tezdən ʙənkəgə tapşьrьşь lazьm ʙolƣan pyllərni dajьmьь syrətdə uşlaʙ qalƣanlar.

◆ pyl maʙlaƣlarьnь səfərʙərlikkə alьş çymhyrijət kəmisijəsi, pyl maʙlaƣlarьnь myʙilizətsijə qьlьş işigə savuq qaraƣanь ycyn farƣana rajon malьja şy'ʙəsigə „qattьq həjf sən“ ь'lan qьldь.

◆ taşkənt kəmsəməl təşkilatь jaqьn kynlərdə hər hьl taşlandьq cəjən asʙaʙ və parcalarьnь toplaş jyzəsidən şənʙəlik etkəzəçək.

◆ 26 ncь nojəʙirdə taşkəntgə kəttə kərtişkə qьzьl karvanь keldi. qьzьl karvannь „qьzьl ɵzʙekistan“ kəlxozь təşkil etkən ʙolьв, ɵşa kyni kəpirətifkə 7 miꞑ pyt kərtişkə tapşьrdьlar.

◆ xavьlarьnь saqlьqqa xьlaf rəvişdə ьflas tutqanь ycyn şəhər mə'myrii ʙəlimi 80 tə xavь—caj ьdarasьƣa ьştьraf saldь. ʙunьꞑ mьqdarь 10 miꞑ som ʙoladь.

ئینقلابی ئورتاقلیق سودی

ئورتا ئاسیا تیمر یولیدا ئینقلابی ئورتاقلیق سودی کیرگیزیلدی. پلان بویینچا سودلار 55 پونکتده ئۆزلیسه کیره‌ك. به‌عزی بیر جایلاردا ئۇلار ئیشکه باشلاغان وه جۆده یاخشی نه‌تیجه‌له‌ر بیرمه‌کده. ناتکه‌نتده 20 ده‌ن ئارتیق سوراق ئوتکه‌زیلگه‌ن.

سودلارنینگ ئاساسی ماقسادی، عاماغا وه عاماله‌نینگ ئایریم کیشیله‌رگه ئه‌خلاقی‌ـ‌تربیه‌وی ته‌ئسیر قیلیشدیر.

به‌عزی بیر خوجالیقچیلار ـ ئادمینیستراتورلار بۇ سودلارنینگ ئه‌هه‌مییه‌تینی ناتوغری ته‌فسیر قیلیب، ئۇلارنینگ ئارقاسیغا یاشیرینیشغا تیریشادیلار. مه‌ئموری جه‌زاله‌ر سالیش زه‌رور بولغان واقیتدا‘ ئیشنی ئورتاقلیق سودیغا بیره‌دیله‌ر.

BLOK-NOT

◆ şu jьl 3-nci dekəʙrdə, kəttə qorƣan rajkk ʙenasьda, mərkəzii kk sajjar trojkasь qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işini tekşirədi: mirzə jusuf əminəv, moiseenko d. n., rahman aʙьdov, prixodko a. i., zakir şykyrəv.

◆ 6-ncь dekəʙrdə, narpaj rajkk ʙenasьda, (zirəʙulaq stansasь) şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: ʙeniamin şamanov, əʙdyrahman jusupov, sultan səjidəv, aşur şykyrəv, ergəş jarqulov, hamraqul myhəmədnəzərəv.

◆ 8-nci dekəʙrdə, kərmənə rajkk ʙenasьda (kərmənə stansasь) şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: zəjʙulla xoçaqulov, ʙaʙaçan səmədəv, çəmil qudratov, mir kamil mir myhəmədəv, qamarьddьn çanʙekov, çarʙolsьn myhəmədçanov, qul muradьmov, mirzəqul muradov və mirzə fəjzijiv.

◆ 11-nci dekəʙrdə, eski ʙuxara şəhər kk ʙenasьda, şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: taƣa rьzajov, g. x. agişev, myhəmədçan qurʙanov, məhmyd ƣulamov, ʙogojavlenskij, dadaş əliqulьjov, moskalenko k. m., krajnov d., ƣulamçan nəʙijəv, rьza astanov.

◆ 15-nci dekəʙrdə, vaʙkent rajkk ʙenasьda (ş. vaʙkant), şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: aqьl muxtar xoçajov, temir ʙaqajov, maxsud hamьdov, muxlьs əʙdyrəhimov, xəlil tərəjəv, fəjzi turƣunov, ʙaʙaqul aşurov, rəhmətyllə ni'mətullajov və tillə maxsudov.

◆ 18-nci dekəʙrdə, qara kəl rajkk ʙenasьda (qara kəl stansasь), şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: qьlьc rahmanov, çerə qasьmov, myhəməddin emamnəzərəv, zahьd zakirəv, şykyr zəkirəv, ʙehʙydii həsənʙajov və çerəqul jusupov.

◆ 21-nci dekəʙrdə, ş. ʙehʙydii rajkk ʙenasьda, şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: toxta hьdajatov, qulmət qudratov, ьsmajьl çəliləv, hamraqul kamiləv, qarь fəjzi yʙəjdullajov, nikcuk və akcurin s.s.

◆ 26-nci dekəʙrdə, kitəʙ rajkk ʙenasьda (ş. kitəʙ), şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: korolev a. i., suʙhanqulov, narmurad ʙerdijev, k. ʙaʙaçanov, myzəffər tərəjev, həmzəjev, taçьʙaj joldaşov.

◆ 29-nci dekəʙrdə, pəttə kesər raj kk ʙenasьda (ş. pəttə kesər), şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi koriləndi: suxarev a. d., osadcii v. n., taƣaj məmədəlijev, həliʙ jalqaʙov, s. ʙajterək, səjid əhmədəvic qandov, ʙaʙa murad çyməjev, xaçьmuradov, usman xoçajev, suzdaltsev s. m. və vişnevskii d. k.

◆ 2-nci janvarda, denav rajkk ʙenasьda (ş. denav) şu trojka tamanьdan qujьdaƣь ortaqlarnьꞑ işi tekşiriləndi: əʙdulla taşpolatov, nasьx qulmuhəmədəv, usman ʙaʙamirzəjev, çymə pirimqulov, sultan faxrьddьnov, həjdər əzizəv, oraq hamьdov, rozьmyhəməd kərimov, məməd murad xaçьmuradov, kosov s. d., xafьz zьjajev və eşmurad dostnəzərəv.

ɵz işləri tekşirilgəndə hazьr ʙolьşnь istəgən ortaqlar məzkyr raj kk—lərgə kelə aladьlar.

◆ 1-nci dekəʙr saat 19-da, partija maarьfь yjidə („pravda vostoka“ kecəsi, saʙьq mərkəzii rajkom ʙenasьda) proletar rajon xudasьzlar darьlfununьnьꞑ nəvʙətdəgi maşqulatь ʙoladь,

◆ ilgəri xatьrcь rajonьda işləgən sadьqov, təcəjəv və dəminəv ortaqlardan, iş vaqtьda ɵzkompartija mərkəzii kk partkollegijasьƣa kirişləri soraladь (ş. taşkent, gəgəl kecəsi, № 74, xana № 14).

məs'ul myhərrir: m. usmanьf.

kontrol işlərida muvazььqanь və kontrolnьꞑ kəʙligini ʙitiriş toƣrьsьda

ɵzkəpərtijə mərkəzii kontrol kəmisijəsinin

qararь

1930-nci jьl, 7-nci əprel.

hər qandaj tekşirylər və atcotlarnь kəmajtiriş və ʙu işdəgi muvazььqanь ʙitiriş toƣrьsьda pərtijə və hykymət ьdaralarь tamanьdan ʙir talaj ʙujruqlar ʙerildi. ʙьraq şoꞑa qaramasdan mərkəzdə və məhəllərdə ʙirtalaj myəssəsə və təşkilatlarnьꞑ şundaj təftişlərini etkəziş və hər xь fərməli atcetlər tələʙ qьlьş işlərini keꞑ rəvişdə davam qьldьrƣanьqlarь kerinədi.

vkp(ʙ) mərkəzii kentrol kəmisijəsinin və sssr işci—dьjqan təftiş nəzarəti xalq komisərliginin 30 nci jьl 21 nci janvardaƣь ʙujruƣьnь və şundan kejin cьƣarƣan qararlarьnь ʙaçariş ycyn ɵzkempartijə mərkəzii kentrel kemisijəsi və ɵzʙekistan işci—dьjqan təftiş nəzarəti xalq kemisərliginin kəlligijasь QARAR QЬLADЬLAR:

1) sanaat, qьşlaq xoçalьq və kopirətif karxanalarьnьꞑ və myəssəsələrinin administrətsijələrigə, həmdə kolxozlarnьꞑ ьdaralarьƣa və sovxozlarnьꞑ direktyrlərigə, təftiş qьlьş ycyn kelgən kişilərnin hyççətləri ystidə rki ьdaralarьnьꞑ vezəsi ʙolmaƣanda, hec ʙir təftişgə jol qojmaslьƣƣa təklif qьlьnsьn.

2) ʙirinci maddada kersətilgən ьdara və myəssəsələrnin ɵzlərinin juqarь ьdaralarьnьꞑ kəlindər myddətləri və fərmələri ʙilən qojьlmaƣan xat və raqamlь ətcetlərini taqdьm qьlьşdan ʙaş tartьşƣa təklif qьlьnsьn. şunьꞑ ʙaraʙarьda—ətcetlərnin mьqjasь və ularnьꞑ fərmələri ьdaralar tamanьdan dəst əvvəl rki ьdaralarь ʙilən muvafьqlaşdьrьlьşь lazьmdьr.

3) təftiş qьlьş ycyn ьdaralar və təşkilatlar tamanьdan ʙeriləturƣan hyççətlər qujьdaƣь tərtiʙdə rojxat qьlьnadь:

a) çymhyrijət mьqjasьdaƣь əhəmijətgə egə ʙolƣan karxana və myəssəsələrni təftiş qьlьş ycyn ʙeriləturƣan hyççətlər ɵzʙekistan işci—dьjqan təftiş nəzarəti komisərligidə rojxat qьlьnadь.

ʙ) rajon mьqjasьdaƣь əhəmijətgə egə ʙolƣan karxana və myəssəsələrni təftiş qьlьş ycyn ʙolƣan hyççətlər şəhər və rajon kentrəl kemisijəsi və rki lərida rojxat qьlьnadь.

4) ʙəmmə kentrel kəmisijəsi—rki lər, uşʙu qararnьꞑ ʙaçarilişini dьqat ʙilən nəzərət qьlьв turьşlarь və təftiş qьlьşnьꞑ uşʙu qarar ʙilən ʙelgiləngən tərtiʙlərini ʙuzьşda əjʙdar ʙolƣanlarnь eꞑ qattьq çavaʙgərlikgə tartьşlarь lazьm.

ɵzʙekistan ьçtьmaь şoralar çymhyrijəti xalq komisarlarь şorasьnьꞑ

QARARЬ

1930 nci jьl, 3 nci ijyl, san 108 samarqand „mədənii—aqartьş rajon ʙə'xələri toƣrьsьda“

(ʙaşь kecəgi sanda)

a) taşkent ɵkryg ьçraьja qomьtasь . . 196.000 som.
ʙ) samarqand . . . . 98.000 „
v) farƣana . . . . 98.000 „
g) əndiçan . . . . 98.000 „
d) maarьf xalq kəmisərligi . . . . . . 30.000 „
e) jer işləri xalq kəmisərligi. . . . . . 30.000 „

5. 4 nci maddada nəzərdə tutьlƣan maʙlaƣ, maarьf xalq kəmisərligi tamanьdan əçrətilədirgən 30.000 som və jər işləri xalq kəmisərligi tamanьdan —30.000 somlardan ʙaşqa, 4 nci ʙənddə kərsətilgən ɵkryglərnin şu jьlьnь məhəllii ʙydçəti qaldьqlarь hьsaʙьdan, „xalq maarьfь“ qьsmь ʙojьnca əçrətilişgə kerək.

6. mədənii aqartьş ʙəzələrinin ʙьnakarlьƣьnь (1 inci madda „ʙ“ ʙəndi) tezləşdiriş maqsadьda ʙələdijə ʙankəsigə malьja xalq kəmisirliginin kəfilligi astьda, və 1930 ncь jьlьnь 1 nci nyjəʙirigə qadar tələş şərti ʙilən, 300.000 som mьqdarьdaƣь maʙlaƣnьꞑ 4 nci ʙənddə kərsətilgən ɵkryglərgə ʙeriş və ɵkryglər ortalarьda qujьdaƣьca taqsьm qьlьş təklif qьlьnsьn:

1) əndiçan ɵkrygigə . . . . 20.000 som.
2) samarqand . . . . 70.000 „
3) farƣana . . . . 70.000 „
4) taşkent . . . . 140.000 „

7. 4 nci maddada namlanьlƣan ɵkryglər, ulardan tegişli ʙolƣan maʙlaƣlarnь 7 kynlik myddətdə, mədənii—aqartьş ʙəzələrini (1 nci madda—„ʙ“ ʙəndi) qurьş ycyn unьꞑ maxsus sarmajasь hьsaʙьda maarьf xalq kəmisərliginiꞑ ьxtьjarьƣa kecirişləri təklif qьlьnsьn.

ɵz. ьşç. xalq kəmisərləri şorasь rəisinin vəsifəsini ʙaçaryci: ə. ь s l a m ь v.

ɵz. ьşç. xalq kəmisərləri şorasьnьꞑ işlər mydiri: f ə j z y l l i n.

ɵz. ьşç xalq kəmisərləri şorasь sərkatьʙьnьꞑ vazifəsini ʙaçaryci: s. g. s o k o l o f.

---

samarqand doxtur turijev

ʙalalar kəsəlin ʙaqadь. şunьndek kəttələrni icki və xatьn-qьz kəsəlləri ʙilən ertə 9-dan 11-gəcə və kec 5 dən 7-gəcə qaʙul qьladь. adres: ruxaʙad kecəsi, 69, qaʙьlçanovnьꞑ yji.

ş. taşkent 5-nci xatьn-qьzlar tə'lim-tərʙijə texnikumьnьꞑ ilmii mydiri رەئۆف سالیحفنینگ məs'ylijətidə tsinkografija ʙasmasь 30-ncь jьl 1-nci dekəʙrdən ʙaşlaв texnikum işlərigə xas ʙolьв işlətilədi.

ilmii mydir: salьxov.

---

surxan darjada hyççətlərini joqatƣanlar

ʙekar hьsaʙlansьn

h. qurʙanov, h. ʙaʙamuradov, a. rəhmətəv, r. k. minneva, m rəhiməv, k. xazratquloʙ, t. çymajov, ş. əlimqulov, t. və g. rəçəʙev, ə. ə'zəməv, v. i. knjazeva, x. əzmətəv, l. i. və i. i. golovaşşenko, i. a. və a. a. romanov, tolstonogov, i. şermatəv, ʙ. əʙdylləjəv, t. pənəjəv, s. qьjasov, a. və x. ƣafurov, əʙdyrahmanov—koperativ dəftərcələri; s. xudajʙerdijəv, ʙaʙarahmanov, ç. ʙegimqulov, f. şykyrəv, r. əʙdylləjəv, d. rahmanqulov, k. xoçajov, a. ş. avanesov, v. i. kisiləv, ʙ. pirməmədəv, je. m. minkin, a. sadьqov, k. məmədəv, n. xalmətəv, d. g. visidskaja, d. n. gvozdev, r. rəçəʙev, f. n. talpijev, d. s. soʙolev, a. əʙdyqəʙitəv, a. ʙ. moisejev, m. i. prokopenko, s. səjid hysəjinəv, p. n. şkadovskaja, ə. qьlьcov, s. rozьjov, r. şirmyhəmədəv—pasportlarь; v. d. kotov, t. xarimov, n. alajskii, a. f. aʙakumov, v. m. lukin, v. i. kisilev, a. p. mixalin, p. i. şerʙakov, i. v. papenin, g. n. kazen, i. a. maslijakov, i. k. averjanov, n. i. krivoʙokov, f. i. grişina, v. p. mixajlov, i. r. ignatjev, i. ş. fadin, a. sjuxin, t. n. sokolov, p. voskov, a. r. reutov—ʙenakarlar s. ʙelətləri; r. k. minejeva—kommun. s. ʙeləti; t. ʙatьrova—iş guvahn. və talaq xatь; a. carьjov, joldaşov, d. turdьjov, nьjazov—avcьlar s. ʙelətləri; v. t. kuznetsov—ʙenak. s. ʙel., profucot kart. rasc. dəft., m. məmədşin, o. kençə, m. kərimov, j. nasьrov, a. taçьjov—paxtasajuz dəft.; v. je. nikatajev—okrfonьn qajd guvahn. və ьçazatn.; d. rəhmətqulov—komsom. ʙel. və q/x. raʙoc. s. spravkasь; i. s. şirokoʙ, vorozejkin, ja. sundukov, a. v. golensov, x. xajit əlijəv, i. p. minajov, je. ja. jerşova, f. ş. həmidəvə, m. i. kiseleva, k. n. surovinkin, m. a. nikoncuk, xaçьmuradov, d. n. gvozdev, v. i. knjazeva, a. i. popova—şaxsьь guvahnamalarь; i. s. şirokov, a. joldaşov, d. n. gvozdev, p. u. vjucnov, i. g. vasiljev, v. i. zeloʙov, m. savina, s. t. arenjev—sts s. ʙelətləri; i. g. filipov, k. soʙolev, a. myminəv—tem. jolc. s. ʙel.; t. egəmʙerdijəv, a. sadьqov, d. çyməqulov, d. xalmuradov, a. cumikova, m. f. vasiljeva, v. i. takalin, n. ƣazьjov, r. ʙurxanov—komsom. ʙel.; f. ʙolatov, x. xudajʙaqьjov, r. şerməmədev, s. hysəjinəv—əçnəʙii pasp.; a. p. ivaşkin—ьzvaşc. patenti; g. d. aksenov—şaxs. guvahn. və metrikasь; n. f. orlov—hərʙ. dəft., pasp. və elganl. toqr. sp.; k. m. orlova, ja. novikin—koperat. sp.; ş. şamərdənqulov—100 s. dəstxat; m. a. manukjans—kommun. s. ʙel və şaxs. guvahn.; a. joldaşov—ssudanь qьsq. guvahn.; i. n. karjakin, s. p. xolodьv, a. p. ziʙrov, i. a. luganskii, g. i. kaşejev—hərʙii dəftərcələri; i. d. tjutynnikov—hərʙ. dəft. və sajuz ʙel.; x. həsənəv—hərʙ. xьzm. guvahn.; p. kruckov—şaxs. guvahn. və kustprom artel a'zal. guvahn; v. i. şaşkin—toquvmac. s. ʙel.; n. xalmətəv—ʙerçə kart. və iş spr.; v. i. takalin, x. ƣafurov, n. g. ьslamov—raʙpros s. ʙel.; p. artjuxova—narpit s. ʙel.; v. i. granixin—q/x. raʙoc. s. ʙel. və ʙaqaç kəfil.; r. səjidəv—şaxs. spr.; g, ni'mətyllin, s. rəhimçanov, ə. çymajov—q/x. raʙoc. s. ʙel.; x. dadaşov, g. qasьmov—məh. transp. s. ʙel.; ʙ. ja. pozdnjakov—hərʙ. və rasc. dəft.; i. d. serdukov, ja. g. pugacov—kanc. s. ʙel.; i. g. latьpov—şaxs. guv., xьzm. ʙoşat. guvahn., suv koperats. attestatь və gostorg guvahn.; i. a. martimjanov—şahs. guvahn., ʙenakarl. s. ʙel., rasc. və hərʙ. dəft.; g. x. itkulov—şaxs. guvahn. rasc. dəft. və iş spr.; s. məhmydəv—toqum. s. ʙel., xьzm. guvahn. və pasp.; a. muxtarov—inval. dəft.

بیر قانچا سوملیق زایوم تاپیب ئالینغان. ئیگه‌سی «قیزیل ئوزبیکستان» ئیداره‌سیگه کېلیب ئالسین

---

dəvlət kinosь „turan“ ʙu kyn

xajr, jaşlьq!

---

taşkent şəhər şorasь prezidijumьnьꞑ „qьzьl ɵzʙekistan“ gəzetəsidə ʙasьlƣan (23/X—№ 271) məçʙyrii qararьnь tə'kidləʙ, ƟZЬŞÇ GOSPLANЬ ş. taşkentdə çajlaşƣan və ʙytyn tipdəgi

kadrlarnь tajjarlajturƣan oquv jurtlarь həm ammavьь iş mədənii—aqartьş jurtlarь

مۇدیرله‌رینینگ شاخسی مه‌سئۇلییه‌تی ئاستیدا

şu jьl 5-nci dekəʙrdən kecikməj, şəhər şorasь huzurьdaƣь taşkent şəhər plan ʙəlymigə (stalin kecəsi, 27) tyʙəndəgi mə'lymatnь taqdьm qьlьşƣa təklif etədi: myəssəsənin ismi, turar çajь, kadrlarnь tajjarlaş myəssəsələri ycyn—oquvcьlarnьꞑ həm sanь.

ɵzьşç dəvlət plan komisijasьnьꞑ rjəisi: ş u r.
ɵzьşç gosplan sekretar mydiri: p a d a l k o.
gosplan ilmii katiʙi ycyn: o l o n e t s k i i.

1—2.

ɵz. ьşç. savda xalq komisarlьƣьnьꞑ qararь və orta asьja ьqtьsad şorasьnьꞑ təklifi, şunьndek hissədar çəm'ijət „kaztorg“ ьdarasьnьꞑ ʙujruƣьƣa asasan

hissədar çəm'ijət „kaztorg“ niꞑ orta asьja kentorasь

چه‌كه‌نه سه‌كسه‌ول ته‌ئميناتينی

şu kyndən ʙaşlaʙ **toxtatadь** və ɵziniꞑ səksəvyl skladьnь **srkgə** tapşьradь.

„kaztorg“ ьxtьjarьda, faqat „sajuzles“ tamanьdan ʙerilgən nərədlər ʙojьnca „kazlesxozprom“ mahsulatlarьnь realizatsija qьlьlьş jolьdaƣь tranzit operatsijalarь-qьna qaladь. ş. taşkentdə turmuş tə'minatь ycyn kerəkli səksəvylgə zajafka ʙeriş, şərtnama tyziş və ʙaşqalar toƣrьsьda srkgə muraçaat qьlьnsьn.

30. 1. KAZTORG.

---

taşkent mehnət ʙerçə qomьtasь hьzьrьdaƣь

ئیشسیزله‌ر کولیکتیفی باشقارماسی

ɵziniꞑ ʙytyn kollektivləri ʙilən

tygətilədi

ʙu ʙaşqarmaƣa və unьꞑ kollektivlərigə da'valarь ʙolƣan kişilər, ularnь şu jьl 20-nci dekəʙrdən kecikməj, tyʙəndəgi adres ʙilən tygətiş komisijasьƣa taqdьm qьlьş soraladь: ş. taşkent, ɵzʙekistan kecəsi, № 35.

məzkyr myddətdən soꞑ hec qandaj da'valar qaʙul qьlьnmajaçaq.

30. 1. 2.

---

samarqandda 15-nci dekəʙrdən ʙaşlaв

4 ئایلیق (کوچمه) کینو ـ رادیو میخه‌نیکله‌ری قۆرسی ئاچیلادی

qursьnьꞑ maqsadь—jerli xalqdan, qьşlaq ammasьƣa kino və radio arqalь mədənii xьzmat kərsətyvci xadьmlarnь tajjarlaşdьr.

qurs, 60 kişigə məlçəllənədi. şunьꞑ ʙilən ʙirgə, qursantlarnьꞑ 70%-ti jerli millətdən, 20%-ti məjdə millətdən. və 10%-ti ɵzʙek tilini ʙilgən javropalьlardan qaʙul qьlьnadь.

qursƣa kiriş ycyn hьsaʙnьꞑ 4 əməlini ʙiliş və ana tilidə jazьş—oquş zərydir.

qursƣa, faqat ş. samarqand partija, komsomol və profsajuz təşkilatlarьnьꞑ kəməndirəfkəsi ʙilən-ginə qaʙul qьlьnadь.

qursantlardan: jalƣьz kişilər—30 somlьq və ajьladarlarь—50 somlьq stipendija ʙilən tə'minlənədilər.

ərizələr, 1-ncidən 10-ncь dekəʙrgəcə kyndyz saat 11-dən ʙaşlaʙ IZOTEXNIKUMDA (karl marks kecəsi, № 7), ortaq NAGEL tamanьdan qaʙul qьlьnadь.

ɵzьşç maarьf xalq komisarlьƣьnьꞑ ʙaş sən'ət ьdarasь.

2—3—4

---

qujь və alьь oquv jurtlarьnьꞑ

پیده‌گوگ کولیگه دیپلوملاری بولغان

və hьzьr ɵz ьxtьsaslarь ʙojьnca işləməgən ʙytyn kişilər, uşʙunьꞑ ь'lan etilişidən 3 KYN MYDDƏTIDƏ, ɵzlərini şəhər maarьf ʙəlymigə — keliʙ —

qajd qьldьrьşlarь

lazьm.

şunьꞑ ʙilən ʙirgə, şəhərdəgi ʙytyn myəssəsə və təşkilat jolʙaşcьlarь şaxsьь məs'ylijət astьda, juqarьda korsətilgən xadьmlarnь, xususan ɵzʙek, təçik və eran tillərida oqutuvcьlarnь qajd qьldьrьş ycyn şəhər maarьf ʙəlymigə juʙarьşlarь kerək.

şəhər kəsəʙələr şorasь, şəhr şorasь.

1930 jьl 1-nci dekəʙrdən

ش. سامارقاند پوچتا ـ تیلیگره‌م خادملارینی

şaxsan tazalaş işi ʙaşlanadь.

mehnətkəşlərnin faal qatnaşuvlarь soraladь. tazalaş, kec saat 6 dan ʙenakarlar qulubьda etkəzilədi (lenin kecəsi, № 35).

ɵzьşç malьja xalq komisarlьƣь ʙildirədi: kim, savda karxana şəxsьь kəsiʙ və ʙaşqa sənaat myəssəsələri ycyn ʙepyl jakii pyllik rojxat ərizələrini (patent) alƣan kişilər ɵzlərinin məzkyr ərizələrini

QAJD QЬLDЬRЬŞ

ycyn 1930-nci jьl 15/XII-dən 31/XII-gəcə tegişli rajon jakii şəhər malьja şy'ʙələrigə keliʙ ketişləri lazьmdьr.

jəꞑidən ʙerilgən rojhat ərizələri 1932-nci jьl 1/I-gəcə quvvatda ʙoladь. ▲ ʙul toƣrьda rajon (şəhər) malьja şy'ʙəsidə tola mə'lymat ʙeriledi.

məzkyr ʙujruƣƣa ʙojsunmaƣan jakii kec qalьв rojxət qьldьrƣan əjiʙdarlarƣa sənaat salьƣь toƣrьsьdaƣь şu jьl 2/IX tarьxlь qajьdaƣa muvafьq ştraf salьnadь.

1. 2, ɵzьşç malьja xalq komisarlьƣь.